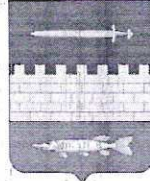

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2015 елның «23» декабрнән

№ 369

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау турында

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә карар бирәм:

1. Кушымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе директоры Лазарева Ольга Ивановнага күрсәтелгән юридик затның уставын дәүләт теркәвенә алганда салым органында мөрәжәгать итүче вәкаләтен билгеләргә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Яңа Чишмә
муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Р.Р. Фасхов

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы
рәисе
2015елның «__» _____ №

РАСЛАНГАН:
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесенә 2015 елның «23» декабрәндәге
369 номерлы карары белән

_____/Гордеева Н.А./

_____/Фасахов Р.Р./

Килешенгән
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Башкарма комитетының
Финанс-бюджет палатасы житәкчесе
2015елның «__» _____ №

_____/Завалишена Л.Л./

**«Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе»
муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе
УСТАВЫ**

яңа редакциядә

1 нче бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе (алга таба - Мәктәп) гражданның белем алуга хокукларын гамәлгә ашыру, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү гарантияләре, «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 декабрендәге 1 номерлы Федераль закон, «Дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә хокукый хәлен камилләштерүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2010 елның 08 маендагы 83-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданның белем алуга хокукларын гамәлгә ашыру максатларында төзелде.

Юридик затның рус телендә тулы рәсми атамасы: муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Новошешминская средняя общеобразовательная школа Новошешминского муниципального района Республики Татарстан».

Юридик затның рус телендә кыскартылган атамасы: МБОУ «Новошешминская СОШ».

Учреждениенң татар телендә тулы рәсми атамасы: «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә урта гомуми белем мәктәбе» гомуми белем муниципаль бюджет учреждениесе».

Юридик затның татар телендә кыскартылган атамасы: юк

Мәгариф оешмасының оештыру-хокукый рәвеше - учреждение;

Учреждениенң тибы - бюджет.

Белем бирү оешмасының тибы - гомуми белем бирү оешмасы;

Мәгариф оешмасы төре - урта гомуми белем бирү мәктәбе

1.3. Мәктәп коммерцияле булмаган оешма булып тора һәм үз эшчәнлегенә төп максаты итеп табыш алуны куймый.

1.4. Мәктәпне гамәлгә куючы - Татарстан Республикасының «Яңа Чишмә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге.

1.4.1. Учреждениенә гамәлгә кую функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - Гамәлгә куючы) башкара.

1.4.2. Мәктәп милкенең хужасы функцияләрен һәм вәкаләтләрен «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» (алга таба – милекче) башкара.

1.4.3. Мәктәп эшчәнлеген координацияләүне һәм жайга салуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегенә (алга таба - мәгариф бүлегенә) гамәлгә ашыра.

1.5. МБОУ урнашкан урын:

1.5.1 Юридик адрес - 423190, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Яңа Чишмә авылы, Яр буе урамы, 2 нче йорт

1.5.2 Фактик адрес - 423190, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Яңа Чишмә авылы, Яр буе урамы, 2 нче йорт

1.6 мәктәпнең филиаллары һәм вәкилләре юк.

1.7. Мәктәп үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив-хокукый актларына, әлеге Уставка таянып житәкчелек итә.

1.8. Мәктәп һәм гамәлгә куючы арасындагы мөнәсәбәтләр Россия Федерациясе законнары нормалары һәм әлеге устав белән жайга салына. Мәктәпнең укучылар һәм (яки) аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән мөнәсәбәтләре әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә жайга салына.

1.9. Мәктәптә укучыларга медицина хезмәте «Яңа Чишмә РҮХ» ДАССОның штаттагы медицина хезмәткәре һәм медицина персоналы белән шартнамә нигезендә тәмин ителә, аның нигезендә сырхауханәнең хезмәткәрләре мәктәп администрациясе һәм педагогик хезмәткәрләр белән беррәттән дөвәләу - профилактика чараларын оештыру һәм үткәру өчен җаваплы.

1.10. Туклануны оештыру мәктәп ашханәсендә алып барыла. Туклануны оештыруны гамәлгә ашыручы Мәктәп, азык-төлек продуктларын сәүдә оешмаларынан сыйфат сертификаты һәм санитар - эпидемиологик күзәтчелек хезмәтләренә аларны балалар учреждениесендә кулланырга рөхсәт булган очракта сатып ала.

1.11. Мәктәптә Яңа Чишмә муниципаль районының башка жирлекләреннән килгән укучыларны транспорт белән тәмин итү оештырылган.

Башка жирлекләрдән мәктәп укучыларын бушлай йөртүне оештыру Гамәлгә куючы тарафыннан законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.12. Мәктәпнең эшчәнлегә демократия һәм гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган, гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, ирекле үсеш принципларына нигезләнә

1.13. Мәктәп законнарда билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләр өчен җаваплы:

үз компетенциясенә кертелгән функцияләргә үтәмәү;

уку планы, уку процессы графикын нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру;

үз чыгарылыш укучыларын уку процессын сыйфаты һәм аның дәүләт стандартларына туры килүе; белем бирү процессын оештыруның кулланыла торган рәвешләренә, алымнарына һәм чараларына яшь психологик үзгәрешләргә, сәләт, сәләт, укучыларның һәм мәктәп хезмәткәрләренә белем бирү процессын вакытында мәнфәгатьләренә туры килүе;

белем бирү процессын вакытында мәктәп укучыларының һәм хезмәткәрләренә тормышы һәм сәламәтлеге;

укучыларның һәм мәктәп хезмәткәрләренә хокуклары һәм ирекләре бозылу.

1.14. Мәктәп Дәүләт теркәве үткән вакыттан алып юридик зат булып тора һәм түбәндәгеләргә хокуклы:

- устав эшчәнлегенә төп юнәлешләрен финанслауны тәмин итү өчен аңа беркетелгән мөлкәтне, шулай ук аңа карый торган акчаларны, мөлкәтне һәм башка объектларны, аның эшчәнлегенә нәтиҗәсе булган интеллектуаль һәм иҗади хезмәт продуктларын рәвешендә матди булмаган кыйммәтләргә, шулай ук үз эшчәнлегеннән алынган һәм әлегә керемнәргә милекчелек объектларынан алынган керемнәргә мөстәкыйль файдаланырга;

- үз исеменнән мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар алырга, бурычлар үтәргә;

- мөстәкыйль баланста Мәктәпкә беркетелгән үз мөлкәтенә составын һәм бәйсез чагылдырырга;

1.15. Мәктәп белем бирү эшчәнлегенә әлегә Устав, лицензия һәм дәүләт аккредитациясе турында таныклык нигезендә мөстәкыйль башкара.

1.16. Мәктәп, законнарда билгеләнгән тәртиптә лицензия алган вакыттан алып, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә һәм ташламаларга хокук ала.

1.17. Мәктәп гомуми юрисдикция судында, шулай ук арбитраж судында дөгъвачы һәм җавап бирүче булырга мөмкин. Мәктәп үзенең йөкләмәләре буенча аның карамагында булган акча чаралары белән җавап бирә, ә алар җитәрлек булмаганда, аның йөкләмәләре буенча Гамәлгә куючы җаваплы була.

1.18. Дәүләт үрнәгендә белем бирүнең тиешле дәрәҗәсе турында документны тәмамлаучыларга бирү хокукы, үзгәртелгән дәүләт финанславы схемасына кергән өчен, дәүләт аккредитациясе турында таныклык белән расланган дәүләт аккредитациясе вакытынан башлап, Мәктәптә барлыкка килә.

1.19. Мәктәп «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Россия Федерациясе законы белән билгеләнгән тәртиптә дәүләт аккредитациясе уза.

1.20. Мәктәптә закон белән тыелмаган ижтимагый (шул исәптән балалар һәм яшьләр) берләшмәләренә эшчәнлегә рөхсәт ителә. Мәктәптә сәяси партияләренә, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләренә һәм оешмаларның оештыру структураларын булдыру һәм аларның эшчәнлегә рөхсәт ителми.

2 нче бүлек. МӘКТӘП ЭШЧӘНЛЕГЕНЕҢ МАКСАТЛАРЫ, ПРЕДМЕТЫ ҺӘМ ТӨРЛӘРЕ, АЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ.

2.1. Мәктәп үз эшчәнлеген Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Устав законнарында билгеләнгән эшчәнлек предметы һәм максатлары нигезендә мәгариф өлкәсендә эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәтү юлы белән гамәлгә ашыра.

2.2. Мәктәп эшчәнлегенә предметы булып Мәктәпне төзү максатларына ирешүгә юнәлдерелгән мәгариф өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү, эшләр башкару эшчәнлегә тора.

2.3. Мәктәп эшчәнлегенә төп максаты - башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру. Белем алуның төрле формалары: гаилә белеме, үзлегеннән белем алу. Гаилә белеме һәм үзлегеннән белем алу рәвешендә укуыту мәктәптә белем алу турындагы законнар нигезендә алга таба дәүләт йомгаклау аттестациясен узу хокукы белән гамәлгә ашырыла.

2.4. Мәктәпнең төп бурычлары:

2.4.1. шәхеснең төрле яклап үсешенә, үз-үзен таңытуга һәм шәхеснең үз-үзен табуына ярдәм итә торган уңай шартлар тудыру;

2.4.2. Төп гомуми белем бирү программаларын үзләштерүдә, үз үсешендә һәм социаль адаптациясендә кыенлыклар кичерүче укучыларга психологик-педагогик, медицина һәм социаль ярдәмне тәмин итү;

2.4.3. Укучыларның белем бирү, укуыту, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә тәрбияләү өчен кирәкле шартлар тудыру;

2.4.4. Укучыларның сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны тәмин итү;

2.4.5. Укучыларның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен саклау;

2.4.6. Патриотизм, гражданлык хисе, кеше абруе, намус, хезмәт сөючәнлек, шәфкатьлелек, яхшылык, җаваплылык, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, әйләнә-тирә табигатькә, Ватанга, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү.

2.4.7. Укучыларга аңлы рәвештә һөнәр сайлау өчен шартлар тудыру.

2.5. Әлеге Уставның 2.3 пунктында күрсәтелгән максатлар өчен Мәктәп законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик һәм физик затларга (алга таба - муниципаль бирем) муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль бирем кысасында) гамәлгә ашыра:

2.5.1. Төп гомуми белем бирү программалары буенча башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү;

2.5.2. лицензиясе булса, балалар һәм өлкәннәр өчен өстәмә белем бирү;

2.5.3. каникуллар вакытында балаларның ялын оештыру;

2.5.4. Мәктәп укучыларының хужалык-көнкүреш һәм санитария-гигиена хезмәтен, туклануын, ялын тәмин итү;

2.5.5. Мәктәп мөлкәте белән идарә итү һәм эксплуатацияләү.

2.6. Мәктәп керем китерә торган эшчәнлекне бары тик бер генә өлешкә башкарырга хокуклы, чөнки бу аның өчен булдырылган һәм күрсәтелгән максатка туры килә торган максатка ирешүгә хезмәт итә.

Керем китерә торган эшчәнлек түбәндәгеләр:

- сатып алынган товарларны һәм үзләре житештергән товарларны сату;

- халык сәнгать һөнәрчеләге эшләнмәләре, культ билгеләнешендәге предметлар белән ваклап сату;

- нәшер итү эшчәнлеге;
- Мәктәп балансында булган күчемсез мөлкәтне наемга бирү;
- Мәктәп эшчәнлеге керем китерә торган эшчәнлекне гамәлгә ашырганда элеге эшчәнлекне жайга сала торган Россия Федерациясе законнары белән житәкчелек ителә. Муниципаль хезмәтләр исемлегенә кертелми торган хезмәтләргә бәяләрне (тарифларны) билгеләү эшчәнлекнең төп төрләре цикләрендә муниципаль хезмәт күрсәтүләргә өстәмә булып торучы хезмәтләр исемлегенә кертелми торган хезмәтләр өчен Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана торган тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.7. Мәктәп өчен муниципаль биремнәр Гамәлгә куючы тарафыннан Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә Мәктәп эшчәнлегенә элеге Уставында каралган төп төрләре нигезендә формалаштырыла һәм раслана. Мәктәп муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.8. Мәктәп Россия Федерациясе законнары нигезендә махсус рөхсәт - лицензия таләп ителгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру хокукы Мәктәптә аны алган вакыттан яисә анда күрсәтелгән сроктан барлыкка килә һәм, әгәр федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, аның гамәлдә булу срогы тәмамланганнан соң туктатыла.

Знче бүлек. МӘКТӘПНҖ КОМПЕТЕНЦИЯСЕ, ХОКУКЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ ҺӘМ ЖАВАПЛИЛЫГЫ

3.1. Мәктәп «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Яна Чишмә муниципаль районының муниципаль норматив хокукый актлары һәм элеге Устав нигезендә белем бирү, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда мөстәкыйльлеккә ия.

3.2. Мәктәп компетенциясенә аның максатларына ирешү һәм төп бурычларны гамәлгә ашыру өчен түбәндәгеләр керә:

3.2.1. Укучыларның эчке тәртибе кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

3.2.2. Белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, дөүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр нигезендә биналарны жиһазлау, шул исәптән федераль дөүләт белем бирү стандартлары, федераль дөүләт таләпләре, мәгариф стандартлары нигезендә;

3.2.3. Финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында Учредительгә һәм жәмәгәтчелеккә еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;

3.2.4. Штат расписаниесен билгеләү;

3.2.5. Хезмәткәрләренә эшкә кабул итү, алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартлары тудыру һәм оештыру;

3.2.6. Мәктәпнең белем бирү программаларын, уку планнарын, дәрәсләр расписаниесен һәм календарь укыту графигын эшләү һәм раслау; Мәктәпне үстерү программасын Гамәлгә куючы белән килештереп эшләү һәм раслау;

3.2.8. Мәктәпкә укучыларны кабул итү;

3.2.9. Башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү уку программаларын, шулай ук күрсәтелгән белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдалануга тәкъдим ителгән дәрәсләкләрнең расланган федераль исемлеге нигезендә дәрәсләкләр исемлеген билгеләү;

3.2.10. укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестациясен агымдагы тикшереп торуну гамәлгә ашыру, аларның формаларын, ешлығын һәм үткөрү тәртибен билгеләү;

3.2.11. Белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук элеге нәтижәләр турындагы мәгълүматны архивларда кәгазь һәм (яисә) электрон чыганаclarда саклау;

3.2.12. укыту һәм тәрбия, мәгариф технологияләре, электрон укыту ысулларын файдалану һәм камилләштерү;

3.2.13. Үзара тикшерү үткөрү, белем бирүнең сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшчәнлеген тәмин итү;

3.2.14. Мәктәп укучыларының һәм хезмәткәрләренең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен кирәкле шартлар тудыру;

3.2.15. Мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы билгеләнгән тәртиптә наркотик чараларны һәм психотроп матдәләргә законсыз куллануны иртәрәк ачыклау максатларында укучыларга социаль-психологик тест үткөрүне оештыру;

3.2.16. Укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгылләнүе өчен шартлар тудыру;

3.2.17. Мәктәптә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләреннән) иҗтимагый берләшмәләргә эшчәнлегенә ярдәм итү;

3.2.18. фәнни-методик эшнә оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткөрү;

3.2.19. «Интернет» челтәрендә мәктәбенең рәсми сайты булдыруны һәм алып баруны тәмин итү;

3.2.20. Гамәлгә куючы белән килештереп, Мәктәп структурасын формалаштыру;

3.3. Мәктәп түбәндәгеләргә хокуклы:

3.3.1. Фәнни һәм (яисә) иҗат эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

3.3.2. Хезмәт өчен түләүнең билгеләнгән фонды, хезмәткә түләүнең гамәлдәге системасы нигезендә хезмәткәрләргә бүләкләү тәртибе, шартлары һәм күләмнәре чикләрендә өстәмә түләүләр билгеләү һәм вазыйфай окладларга өстәмә түләү;

3.3.3. Үз устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанслау чыганакларын һәм матди чараларны жәлеп итү;

3.3.4. Гражданның консультация, агарту эшчәнлеген, сәламәтлеген саклау өлкәсендә эшчәнлекне алып бару, каникуллар вакытында укучыларның ялын һәм сәламәтләнүен оештыруны гамәлгә ашыру;

3.3.5. Гамәлгә куючы белән килештереп филиаллар төзү һәм вәкилләкләр ачу;

3.3.6. гамәлдәге законнарға каршы килми торган юридик һәм физик затлар белән шартнамәләреннән барлык төрләрен, шулай ук Мәктәп эшчәнлегеннән максатларын һәм предметын төзү;

3.3.7. Устав эшчәнлегеннән төп юнәлешләрен финанслауны тәмин итү өчен, шулай ук аңа карый торган акчалар, мөлкәт һәм башка объектлар, интеллектуаль һәм иҗади хезмәт продуктлары рәвешендә матди булмаган кыйммәтләр, аның эшчәнлегенә нәтиҗәсе булып торучы, шулай ук үз эшчәнлегеннән алынган һәм әлеге керемнәргә милекчелек объектларыннан алынган керемнәр, аңа беркетелгән мөлкәтне оператив идарә хокукында мөстәкыйль файдалану;

3.3.8. Законда билгеләнгән тәртиптә арендатор һәм мөлкәтне арендага бирүче сыйфатында чыгыш.

3.4. Мәктәп үз эшчәнлеген мәгариф турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырырга тиеш, шул исәптән:

3.4.1. Белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашыруны, укучыларны билгеләнгән таләпләргә әзерләү сыйфатының туры килүен, кулланыла торган формаларның, чараларның, укыту һәм яшь, психофизик үзенчәлекләргә, сәләтләргә, укучыларның мәнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына туры килүен тәмин итәргә;

3.4.2. Укучыларны, Мәктәп хезмәткәрләрен тормыш һәм сәламәтлекне тәмин итә торган билгеләнгән нормалар нигезендә укытуның, аларны карап тотуның куркынычсыз шартларын тудырырга;

3.4.3. Балигъ булмаган укучыларның, мәктәп хезмәткәрләренең ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен үтәргә.

3.4.4. Мәктәпнең финанс-хужалык эшчәнлегенә турында Гамәлгә куючы алдында ел саен хисап тотарга;

3.4.5. Барлык хезмәткәрләргә, ата-аналарны (законлы вәкилләргә) әлегә Устав белән, белем бирү эшчәнлегенә гамәлгә ашыруга лицензия белән, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү программалары һәм белем бирү эшчәнлегенә оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы башка документлар белән таныштырырга;

3.4.6. хезмәткәрләргә хезмәт хакын һәм башка түләүләргә үз вакытында һәм тулы күләмдә түләүне тәмин итәргә;

3.4.7. Финанс-хужалык һәм башка эшчәнлек нәтижеләренә оператив һәм бухгалтерлык исәбен алып барырга, статистик хисаплылык алып барырга, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда хисаплар биреп, мөлкәттән файдалану һәм эшчәнлек нәтижеләре турында хисап тотарга;

3.4.8. Дәүләт органнарына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда һәм тәртиптә мәгълүмат бирергә.

3.4.9. Әлегә Устав белән бәйлә бурычларны үтәү тайпылышсыз һәм тулы күләмдә;

3.4.10. Гамәлгә куючы тарафыннан мәктәп өчен билгеләнгән муниципаль биремне үтәргә;

3.4.11. укучыларның шәхси составы һәм контингенты буенча документларның исәбен һәм сакланышын, шулай ук билгеләнгән тәртиптә аларны дәүләт саклавына вакытында тапшыруны тәмин итәргә;

3.4.12. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка бурычларны үтәргә.

3.5. Мәктәп үз компетенциясенә кертелгән функцияләргә үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулысынча гамәлгә ашырмаган, үз чыгарылыш укучыларының белем сыйфаты, шулай ук укучыларның тормышы һәм сәламәтлегенә өчен, мәктәп хезмәткәрләренә гомәрә һәм сәламәтлегенә өчен законнарда билгеләнгән тәртиптә җаваплы була. Укучыларның, балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен булдыру турындагы законнарда каралган белем алуга хокукны бозган яисә законсыз чикләгән, Мәктәпнең белем бирү эшчәнлегенә оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләргә бозган өчен һәм Мәктәпнең вазыйфалары административ җаваплылыкка тартыла.

4 нче бүлек. МӘКТӘПТӘ УКУТУНЫ ҺӘМ ТӘРБИЯНӘ ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4.1. Мәктәптә белем бирү эчтәлегенә, тиешле үрнәк төп белем бирү программаларын исәпкә алып, федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә эшләнә торган һәм гамәлгә ашырыла торган мөгариф программалары белән билгеләнә. Мәктәптә белем бирү процессын оештыру укуту планы, календарь уку графигы һәм мәктәпнең мөстәкыйль тарафыннан эшләнә торган дәрәсләр расписаниесе белән регламентлана.

4.2. Мәктәп төп гомуми белем бирү программалары дәрәжәсенә нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:

- башлангыч гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы 4 ел);

- төп гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы 5 ел);

- урта гомуми белем (үзләштерүнең норматив срогы 2 ел).

Башлангыч гомуми белем белем укучының шәхесен формалаштыруга, аның индивидуаль сәләтен үстерүгә, уку эшчәнлегендә уңай мотивация һәм белем алуларга (уку, язу, уку эшчәнлегенә төп күнекмәләрен, теоретик фикерләү элементларын, үз-үзенең контрольдә тотуның иң гади күнекмәләрен, сөйләм һәм үз-үзенең тоту культурасын үстерүгә, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвешенә нигезләренә) юнәлтелгән.

Төп гомуми белем укучының шәхесен формалаштыруга һәм формалаштыруга (әхлакый карашлар, эстетик зәвык һәм сәламәт яшәү рәвеше, шәхесара һәм этникара аралашуның югары культурасы булдыруга, фән нигезләрен, Татарстан Республикасы дәүләт телен, акыл һәм физик хезмәт күнекмәләрен үзләштерүгә, һәвәслекләрен, мәнфәгатьләрен, социаль үзбилгеләнешкә сәләтне үстерүгә) юнәлтелгән.

Урта гомуми белем укучының шәхесен алга таба формалаштыруга, белемен һәм ижади сәләтләрен үстерүгә, белем алуга кызыксынуны үстерүгә, урта гомуми белем бирү эчтәлеген индивидуальләштерү һәм һөнәри ориентацияләү нигезендә мөстәкыйль уку эшчәнлегә күнекмәләрен формалаштыруга, укучыны жәмгыятьтә тормышка әзерләүгә, мөстәкыйль тормыш сайлауга, мәгарифне давам итүгә һәм һөнәри эшчәнлек башлануға юнәлдерелгән.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, укучыларның аерым уку предметларын, тиешле белем бирү программасының предметлы өлкәләрен тирәнтен өйрәнүне тәмин итә торган белем бирү ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекнең дифференциациясенә нигезләнүгә мөмкин (профильле уку).

4.3. Мәктәптә укучыларны тәрбияләү һәм укуга Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә - рус һәм татар телләрендә алып барыла, чит тел буларак инглиз теле өйрәнелә.

4.4. Мәктәпкә кабул итү кагыйдәләре.

4.4.1. Мәктәпкә мәгариф программалары буенча белем алу, шулай ук белем бирү оешмаларынан читтә белем алучы затларны арадаш һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясен узду максатында кабул ителә.

4.4.2. Мәктәп төп гомуми белем бирү программалары буенча укырга кабул итү мәктәпкә беркетелгән территориядә яшәүче (алга таба - беркетелгән территория) һәм гомуми белем алу хокукына ия гражданныр кабул итүне тәмин итә.

4.4.3. Мәктәптә кабул итүдә, моңа "Россия Федерациясендә мәгариф турында"гы Федераль законда каралган очраклардан тыш, буш урыннар булмау сәбәпле генә кире кагылырга мөмкин. Мәктәптә урыннар булмаган очракта, балигъ булмаган баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) аны башка гомуми белем бирү оешмасына урнаштыру мәсьәләсен хәл итү өчен Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты мәгариф идарәсенә турыдан-туры мөрәжәгать итә.

4.4.4. Федераль бюджетның, Татарстан Республикасы бюджетының һәм жирле бюджетның бюджет ассигнованиеләре акчалары исәбеннән төп гомуми белем бирү программалары буенча укырга кабул итү, әгәр дә "Россия Федерациясендә мәгариф турында" Федераль законда башкасы каралмаган булса, һәркем өчен ачык нигездә үткәрелә.

4.4.5. Чит ил гражданнырын һәм гражданлыгы булмаган затларны, шул исәптән чит илдә ватандашларны, гомуми белем бирү программалары буенча уку мәктәбенә бюджет ассигнованиеләре исәбеннән кабул итү гамәлгә ашырыла.

4.4.6. Мәктәп әлеге устав белән килгән һәм (яисә) аның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) әлеге устав, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү программалары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы башка документлар белән таныштырырга тиеш.

4.4.7. Мәктәп Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органының мәгариф оешмаларын агымдагы елның 1 февраленнән дә соңга калмыйча бастырып чыгарыла торган Яңа Чишмә муниципаль районының конкрет территорияләренә беркетү турында күрсәтмә акт урнаштыра (алга таба - беркетелгән территория турында күрсәтмә акт).

4.4.8. Мәктәп, гражданнырны оешкан төстә кабул итү максатында, беренче сыйныфка мәгълүмати стендта, "Интернет" челтәрендәге рәсми сайтта, массакүләм

мәгълүмат чараларында (шул исәптән электрон) түбәндәгеләр турында мәгълүмат урнаштыра:

- беркетелгән территория турында күрсәтмә акты басылып чыкканнан соң 10 календарь көннән дә соңга калмыйча беренче сыйныфларда урыннар саны;

- беркетелгән территориядә яшәмәгән балаларны 1 июльдән дә соңга калмыйча кабул итү өчен буш урыннар булу.

4.4.9. Гражданның Мәктәпкә кабул итү баланың атасының яисә анасының (законлы вәкиленең) шәхесен раслаучы документның төп нөсхәсен йә чит ил гражданының шәхесен һәм "Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турында" Федераль закон нигезендә Россия Федерациясендә гражданлыгы булмаган затны таныклы торган документның төп нөсхәсен күрсәткәч, баланың атасының яисә анасының (законлы вәкиленең) шәхсән гаризасы буенча гамәлгә ашырыла. Мәктәп, гомуми файдаланудагы мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләреннән файдаланып, күрсәтелгән гаризаны электрон документ рәвешендә кабул итәргә мөмкин.

4.4.10. Баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) гаризасында түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

а) баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта);

б) баланың туу датасы һәм урыны;

в) баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) булганда;

г) баланың, аның ата-анасының (законлы вәкилләренең) яшәү урыны адресы;

д) баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренең) контактлы телефоннары.

Гаризаның якынча формасы Мәктәп мәгълүмат стендында һәм (яисә) Мәктәпнең "Интернет" челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

Мәктәпкә кабул итү өчен:

- беркетелгән территориядә яшәүче балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) баланы беренче сыйныфка кергү өчен өстәмә рәвештә бала туу турында таныклыкның төп нөсхәсен яисә мөрәжәгать итүченең туганлыгын раслый торган документны, баланы яшәү урыны яисә беркетелгән территориядә торы урыны буенча теркәү турында таныклык яисә беркетелгән территориядә яшәү урыны буенча яисә булу урыны буенча белешмәләрне үз эченә алган документны күрсәтәләр;

- беркетелгән территориядә яшәмәгән балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өстәмә рәвештә бала туу турында таныклык күрсәтәләр;

- чит ил гражданны яисә гражданлыгы булмаган затлар булган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өстәмә рәвештә гариза бирүченең туганлыгын раслый торган документ (яисә бала хокукларын тапшыруның законлылыгы) һәм мөрәжәгать итүченең Россия Федерациясендә булу хокукын раслый торган документ күрсәтәләр.

Чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар барлык документларны рус телендә яисә билгеләнгән тәртиптә расланган тәржемә белән бергә рус теленә бирәләр. Документлар кабул иткәндә белдерелә торган документларның күчмәләре баланы укыган вакытта Школьдә саклана.

4.4.11. Балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) үз теләкләре белән башка документларны тапшырырга хокуклы. 4.4.12. Мәктәпкә урта гомуми белем алу өчен кабул ителгәндә билгеләнгән үрнәктәге төп гомуми белем турында аттестат тәкъдим ителә.

4.4.13. Мәктәпкә балаларны кабул итү өчен нигез буларак башка документлар бирүне таләп итү рөхсәт ителми.

4.4.14. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия белән баланың ата-аналарын (законлы вәкилләрен) таныштыру факты, Мәктәпнең дәүләт аккредитациясе турындагы таныклык, Мәктәп уставы баланы кабул итү турындагы гаризада теркәлә һәм баланың ата-анасының (законлы вәкилләренең) шәхси имзасы белән таныклана. Баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) имзасы белән шулай ук аларның шәхси мәгълүматларын

һәм баланың шәхси мәғлүматларын Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә эшкәртүгә ризалык белдерелә.

4.4.15 Беркетелгән территориядә яшәүче гражданныр өчен мәктәпнең беренче сыйныфына гаризалар кабул итү 1 февральдән дә соңга калмыйча башлана һәм ел саен 30 июньнән дә соңга калмыйча тәмамлана. Беркетелгән территориядә яшәмәгән балалар өчен беренче сыйныфка гаризалар кабул итү ел саен, 5 сентябрьдән дә соңга калмыйча, 1 июльдән башлана.

Мәктәп, беркетелгән территориядә яшәүче барлык балаларны беренче сыйныфка кабул итеп бетергәннән соң, беркетелгән территориядә яшәүче 1 июльдән дә иртәрәк яшәүче балаларны кабул итә.

4.4.17 Беркетелгән территориядә яшәмәгән балаларны буш урыннарға кабул иткәндә, Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә мәктәпкә беренче чиратта урын бирелү хокукына ия гражданныр балалары өстенлекле хокукка ия.

4.5. Беренче сыйныфка сәламәтлекләре буенча қаршылыклар булмаган, әмма 8 яшкә житкәннән соң гына, 6 айга кадәрге балалар кабул ителә. Мәктәпне гамәлгә куючы қарары нигезендә, бала элек мәктәпкә кермәгән сәбәпләрне исәпкә алып, ата-аналар (законлы вәкилләр) гаризасы буенча, 8 яшәтән өлкәнрәк яшәтә белем алу өчен балалар кабул итә ала.

4.6. Буш урыннар булганда, Мәктәп укучыларны белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалардан 2-11 сыйныфларға кабул итәргә хокуклы.

4.7 Мәктәп 9 нчы сыйныф укучыларын 10 сыйныфка кабул итә. Укуларны дөвам итәргә теләүче һәм төп гомуми белем программасын үзләштергән мәктәп укучыларын 10 сыйныфка кабул итә.

4.8. Белем бирү оешмасында гаилә формасындагы укуны дөвам итү өчен затны Мәктәпкә кертү Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары һәм әлеге устав нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.9. Мәктәптә дисциплина укучыларның, педагогларның кешелек абруен хөрмәт итү нигезендә хуплана. Мәктәп укучыларына физик, психологик көч куллану һәм әхлаксыз тәәсир итү ысулларын куллану рөхсәт ителми.

4.10. Мәктәптә сыйныфлар (төркемнәр) саны һәм аларның тулылануы белем бирү процессын гамәлгә ашыру өчен кирәкле санитария нормаларына һәм шартларына бәйле рәвештә билгеләнә.

4.11. Сыйныф-комплектларның, озайтылган көн төркемнәренә тулылану чикләре гамәлдәге СанПиН нормативлары нигезендә билгеләнә.

4.12. Кирәкле шартлар һәм чаралар булганда, сыйныфларны аерым укуту предметлары буенча дәресләр үткәргәндә азрақ тулыландырылган төркемнәргә бүлү мөмкин.

4.13. Мәктәптә уку елы 1 сентябрьдә башлана. Әгәр бу көн ял көненә туры килсә, уку елы беренче эш көнендә башлана. Мәктәптә уку елы уку чирегенә бүленә.

4.14. Каникулларның озынлыгы уку елы дөвамында билгеләнә һәм кимендә 30 календарь көн тәшкил итә, жәй көне 8 атнадан да ким түгел. Каникуллар сроклары Мәктәпнең Педагогика советы қарары белән Гамәлгә куючы белән килештереп үзгәртеләргә мөмкин. Аерым укучылар өчен каникул вакыты табиб тәкдиме буенча үзгәргә мөмкин. Беренче сыйныф укучылары өчен уку елы дөвамында өченче чирек уртасында өстәмә атналык каникуллар билгеләнә.

4.15. Мәктәпнең эш (дәресләр) режимы түбәндәге эчке тәртип белән билгеләнә:

4.15.1. Тулы озайтылган көн белән бер сменада укуту.

4.15.2. укуту йөкләнеше, укучыларның дәресләр режимы сәламәтлек саклау органнары белән килештерелгән рекомендацияләр нигезендә әлеге Мәктәп Уставы белән билгеләнә;

4.15.3. Укыту планын төп белем бирү юнәлешләре, уку предметлары исемлеге билгели, аларны, укучыларның белем бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, уку еллары буенча бүлү һәм 1 сыйныфта биш көнлек һәм 2-11 сыйныфларда алты көнлек сәгатьнең максималь мөмкин булган йөкләнешен исәпкә алып;

4.15.4. Дәресең озынлыгы (академик сәгать) барлык сыйныфларда да, 1 класстан тыш, 45 минут тәшкил итә. 1 нче сыйныфта укыту СанПиН билгеләгән өстәмә таләпләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

4.15.5. Дәрәсләр арасындагы үзгәрешләрнең озынлыгы 10 минут (яки аннан да күбрәк), зур үзгәрешләр (2 һәм 3 дәрестән соң) - азык кабул итү өчен 20-30 минут тәшкил итә (бер зур үзгәреш урынына 2 һәм 3 дәрестән соң һәрберсе 20 минутлык ике үзгәреш билгеләргә рөхсәт ителә). Уку дәрәсләрен 8 сәгатьтән дә иртәрәк башламаска кирәк. Нульле дәрәсләр үткәру рөхсәт ителми.

4.15.6 Барлык сыйныфларда да дәрәс барышында, дәрәсләр физкультпауза һәм физкультминутка үткәру өчен вакыт бирелә;

4.15.7. Укучылар расланган график нигезендә ашханәгә баралар.

4.16. Укучыларның белемнәре биш баллы система буенча бәяләнә. 1 нче сыйныфта, шулай ук аерым предметлар (дисциплиналар) буенча, шул исәптән Мәктәпнең Педагогик советы карары буенча программаларның бүлекләренә, укучыларның өлгерешен билгеләүнең кичектергесез һәм башка системаларын куллану рөхсәт ителә. Әлеге карар киләсе уку елы башланганчы ата-аналарга (законлы вәкилләргә) һәм укучыларга житкерелә.

4.17. Башлангыч гомуми һәм (яисә) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштермәгән укучылар гомуми белем бирүнең түбәндәге баскычларында укуга кертелми. Конкрет укучыга карата гомуми белем бирүнең мәжбүрилеген таләп итү, әгәр тиешле белем элегрәк алынмаган булса, ул унсигез яшькә житкәнче үз көчен саклый.

4.18. Гомуми белем бирү программасын, шул исәптән уку предметының аерым өлешен яисә бөтен күләмен, гомуми белем бирү программасының курсың, дисциплинасың (модулен) үзләштерү укучыларның өлгерү һәм арадаш аттестацияләвенә агымдагы контроле белән бергә алып барыла. Өлгергәнлекне, һәм укучыларны арадаш аттестацияләүне агымдагы контрольдә тотуның формалары, вакыты һәм тәртибе Мәктәп тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

4.19. Төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүче мәгариф программаларын укучыларның үзләштерүе мәжбүри булган йомгаклау аттестациясе белән тәмамлана.

4.20. Белем бирү программасын гаилә белеме рәвешендә яисә үзлегенән белем алу рәвешендә үзләштерә торган затлар төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча Мәктәпнең арадаш һәм дөүләт йомгаклау аттестациясен түләүсез үтәргә хокуклы. Күрсәтелгән аттестация узганда экстерннар укучыларның тиешле белем бирү программасы буенча академик хокукларыңнан файдалана.

4.21. Уку елының тиешле белем бирү программасын тулы күләмдә үзләштергән укучылар икенче сыйныфка күчәләр. Күчерү Мәктәпнең Педагогика советы карары буенча башкарыла. Нигезле сәбәпләр аркасында аттестация узмаган яисә академик бурычлары булган укучылар киләсе сыйныфка шартлы рәвештә күчерелә. Академик бурычны бетерү өчен жаваплылык киләсе уку елы дөвамында аларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) йөкләнә. Мәктәптә гомуми белем бирү программалары буенча, аны төзегән вакыттан алып билгеләнгән вакытта академик бурычын бетермәгән укучылар, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан кабат укуга калдырыла, төп белем бирү программалары буенча укырга психологик-медицина-педагогик комиссия рекомендацияләре нигезендә яисә индивидуаль укыту планы буенча укырга күчерелә.

4.22. Төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча дөүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга тиешле дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый торган төп яисә урта белем турында аттестат бирелә. Йомгаклау аттестациясен уңышлы үткән затларга мәгариф турында документлар бирелә.

4.23. Йомгаклау аттестацияләрен узмаган яисә йомгаклау аттестациясендә канәгатләнәрлек булмаган нәтижәләр алган затларга, шулай ук төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү уку-укуыту программасының бер өлешен үзләштергән һәм (яисә) Мәктәптән куып чыгарылган затларга белем бирү турында яисә мәктәпнең мөстәкыйль билгеләнгән үрнәге буенча уку вакыты турында белешмә бирелә.

4.24. Төп гомуми белем бирү программаларын үзләштергән һәм дәүләт йомгаклау аттестациясендә канәгатләнәрлек булмаган нәтижәләр алган укучылар, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) күрсәтмәсе буенча, Россия Федерациясе Граждан кодексы үз көченә сәләтлелеге булган затлардан тыш, кабат укуытуга калдыралар.

4.25. балигъ булмаган укучының ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән, балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе Яңа Чишмә муниципаль районы һәм мәгариф бүлеге, унбиш яшькә житкән укучы төп гомуми белем алганчы, Мәктәпне калдырырга мөмкин. Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, төп гомуми белем алганчы Мәктәпне калдырган балигъ булмаган баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм мәгариф бүлеге белән берлектә, бер айдан да соңга калмыйча, төп гомуми белем бирүнең балигъ булмаган белем бирү программасын укуытуның башка рәвешендә һәм аны эшкә урнаштыру буенча ризалыгы белән үзләштерүне дөвам итү чараларын күрә.

4.26. Тиешле шартлар булганда, укучыларның һәм ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) ризалыгы белән, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән килешенеп һәм, лицензия алганда, өстәмә белем бирү хезмәтләре сыйфатында һөнәри әзерлек үткәрелергә мөмкин.

4.27. Укучыларны укудан чыгару тәртибе һәм нигезләре.

4.27.1. Укучыларны мәктәптән чыгару түбәндәгечә башкарыла:

- белем алуга бәйле рәвештә (уку тәмамлангач);
- укучы яисә ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы белән, шул исәптән белем бирү программасын үзләштерүне дөвам итү өчен белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмага күчерелгән очракта;

- Мәктәп инициативасы буенча, унбиш яшькә житкән укучыга карата дисциплинар жәза чарасы буларак күчерелгән очракта;

- мәктәпкә кабул итү тәртибен бозган очракта, укучыны белем бирү оешмасына законсыз кабул иткән очракта;

- белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы балигъ булмаган укучының яисә балигъ булмаган затның (законлы вәкилләрнең) ихтыярына бәйле булмаган хәлләр буенча.

4.27.2. Мәктәптән исәпләү мәктәпкә укучыларны күчерү, куып чыгару һәм торгызу тәртибе һәм нигезләре турындагы нигезләмәдә каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла һәм мәктәп директоры боерыгы белән рәсмиләштерелә.

4.27.3. Унбиш яшькә житкән балигъ булмаган укучыны дисциплинар жәза чарасы буларак исәпләү Мәктәптән берничә тапкыр дисциплинар гамәл кылган өчен рөхсәт ителә. Дисциплинар түләтүнең күрсәтелгән чарасы, әгәр педагогик тәэсирнең дисциплинар түләтү һәм башка чаралары нәтижә бирмәгән һәм укучының алга таба Школда булуы башка укучыларга тискәре йогынты ясый, аларның хокукларын һәм мәктәп хезмәткәрләренең хокукларын, шулай ук мәктәпнең нормаль эшләвен боза икән, кулланыла.

4.27.4. Балигъ булмаган укучыны дисциплинар түләтү чарасы буларак исәпләү, әгәр элек күрелгән бөлгән дисциплинар түләтү чараларының вакыты чыкса һәм (яисә) дисциплинар түләтү чаралары билгеләнгән тәртиптә бетерелсә, кулланылмый.

4.27.5. Унбиш яшькә житкән һәм төп гомуми белем алмаган балигъ булмаган укучыны дисциплинар түләтү чарасы буларак куып чыгару турындагы карар аның ата-аналары (законлы вәкилләре) фикерен исәпкә алыш һәм балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе ризалыгы белән Яңа Чишмә муниципаль районы комиссиясе ризалыгы белән кабул ителә. Укучыларны - ятим балаларны, ата-ана

тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны куып чыгару турындагы карар Яңа Чишмә муниципаль районы башкарма комитетының опека һәм попечительлек органы белән балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе ризалыгы белән кабул ителә.

4.27.6. Балигъ булмаган укучыны дисциплинар түләту чарасы буларак куып чыгару турында Мәгариф бүлегенә хәбәр итә. Мәгариф бүлеге һәм балигъ булмаган укучының ата-аналары (законлы вәкилләре) бер айдан да сонга калмыйча мәктәптән куып чыгарылган балигъ булмаган гомуми белем алуны тәэмин итә торган чаралар күрә.

4.27.7. Әгәр балигъ булмаган укучы укучының яисә ата-аналары (законлы вәкилләре) белән белем алу (түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтү) турында шартнамә төзелгән булса, мондый килешү мәктәпнең директорының куып чыгару турындагы боерыгы нигезендә өзелә.

4.27.8. Белем бирү мөнәсәбәтләре вакытыннан алда туктатылганда, Мәктәп укучыны куып чыгару турындагы боерык басылып чыкканнан соң өч көн эчендә әлеге Мәктәптән чыгарылган затка уку тууында белешмә бирә.

4.27.9. Мәктәп инициативасы буенча күчәрелгән укучыны Мәктәптә торгызу тәртибе һәм шартлары Мәктәп укучыларын күчәрү, укудан чыгару һәм торгызу тәртибе һәм нигезләре турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

4.28. Укучыларның хезмәт эшчәнлегенә төрле рәвешләрендә катнашуы ихтыяри булу принцибына нигезләнә. Укучыларны ижтимагый берләшмәләргә һәм оешмаларга, ижтимагый-сәяси хәрәкәтләргә һәм партияләргә керергә мәжбүр итү, шулай ук аларны агитация кампанияләрендә һәм сәяси акцияләрдә катнашуга мәжбүри жәлеп итү рәхсәт ителми.

4.29. Укучылар мәктәп каршындагы клубларга, секцияләргә, түгәрәкләргә, студияләргә, берләшмәләргә йөри, шулай ук конкурсларда, олимпиадаларда, күргәзмәләрдә, массакүләм чараларда катнаша ала.

4.30. Өйдә индивидуаль уку планнары буенча уку авыру очракта башкарыла. Мәктәп сәламәтлеге торышы турында медицина бәяләмәсе нигезендә укучылар белән өйдә шөгыйльләнүне тәэмин итә.

4.31. Белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр рәвешә укучыларга белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы берничә оешма ресурсларынан файдаланып белем бирү программасы мәктәбен үзләштерү мөмкинлеген тәэмин итә. Белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр формасын куллану оешмалар арасындагы шартнамә нигезендә гамәлгә ашырыла. Әлеге Устав белән жайга салынмаган белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр рәвешә эшчәнлеген оештыру тәртибе Мәктәпнең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

4.32. Мәктәп уку-укуту программаларын гамәлгә ашырганда башкарма хакимиятнең дөүләт сәясәтен эшләү һәм мәгариф өлкәсендә норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль органы билгеләгән тәртиптә электрон уку, дистанцион белем бирү технологияләрен кулланьрга хокуклы.

4.33. Гаилә һәм ижтимагый-әхлакый кыйммәтләр нигезендә шөхәс формалаштыру һәм үстерү максатларында төп белем бирү программаларына Россия Федерациясе халыкларының рухи-әхлакый мөдәнияте нигезләре турында, әхлакый принциплар турында, дөньякүләм диннең (дөньякүләм диннәрнең) тарихи һәм мөдәни традицияләре турында укучыларга белем алуга юнәлдерелгән уку предметлары, курслар, дисциплиналар (модульләр) яисә аларга альтернатив уку предметлары, дисциплиналар (модульләр) кертелергә мөмкин. Гомуми белем бирү программаларына кертелгән уку предметларының, курсларның, дисциплиналарның (модульләрнең) берсен сайлау укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5 нче бүлек. УКУ-ТӘРБИЯ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР. МӘКТӘП ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕ, АЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ.

5.1.Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар - укучылар, балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагог хезмәткәрләр һәм аларның вәкилләре, Мәктәп. Мәктәптә укучылар - башлангыч гомуми, төп гомуми яисә урта гомуми белем бирү программаларын, өстәмә гомуми белем бирү программаларын үзләштерүче затлар.

5.2. Мәктәп белән укучылар арасындагы мөнәсәбәтләр әлеге Устав билгеләгән тәртиптә жайга салына. Белем бирү мөнәсәбәтләрен барлыкка китерүнең нигезе - Школга укырга кабул итү яисә вакытлы аттестация узу һәм (яисә) дәүләт йомгаклау аттестациясе узу турында мәктәп приказы. Мәктәпне төзү турындагы законнарда һәм локаль норматив актларда каралган укучының хокуклары һәм бурычлары укырга кабул ителгән затга укырга кабул итү турындагы боерыкта күрсәтелгән датадан барлыкка килә.

5.3. Мәктәп укучылары түбәндәгеләргә хокуклы:

5.3.1. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары, шулай ук уку планнары нигезендә гомуми белем алуны түләүсез алу;

5.3.2. Белем бирү оешмасын һәм белем алу рәвешен сайлау;

5.3.3. Психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм сәламәтлек торышын исәпкә алып, укыту өчен шартлар тудыру, шул исәптән социаль-педагогик һәм психологик ярдәм, түләүсез психологик-медик-педагогик коррекция алу;

5.3.4. Шәхсән уку планы буенча укыту, шул исәптән тизләтелгән укыту, белем бирү программасы чикләрендә, Мәктәпнең локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә;

5.3.5. Мәктәп тәкъдим иткән исемлектән белем бирү курсларын электив (мәжбүри тәртиптә сайланучы) сайлап алу;

5.3.6.Уку предметлары, курслар, дисциплиналар (модульләр) белән беррәттән үзләштерү белем бирү программасы буенча теләсә нинди башка уку предметлары, курслар, Мәктәптә укытыла торган дисциплиналар (модульләр) белән беррәттән;

5.3.7. Мәктәп укучыларының белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмаларда уку предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләрен), практиканы, өстәмә белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен ул билгеләгән тәртиптә исәпкә ала;

5.3.8. «Хәрби бурыч һәм хәрби хезмәт турында» Федераль закон нигезендә бирелә торган хәрби хезмәткә чакырылудан кичектерү;

5.3.9. кеше абруен ихтирам итү, физик һәм психик көчләнүнең барлык рәвешләреннән, шәхесне хурлаудан, тормышны һәм сәламәтлекне саклаудан яклау;

5.3.10. вөждан иреге, мәгълүмат иреге, үз карашларының һәм инануларының ирекле чагылышы;

5.3.11. каникуллар - белем бирү турындагы законнар һәм календарь уку графигы нигезендә ял итү һәм башка социаль максатлар өчен белем алганда планлы тәнәфесләр;

5.3.12. Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм нигезләрдә академик отпуск, шулай ук йөклелек һәм бала табу буенча отпуск, өч яшькә житкәнче бала карау буенча отпуск федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә;

5.3.13. тиешле дәрәжәдәге белем бирү программасын гамәлгә ашыручы башка белем бирү оешмасына күчерү;

5.3.14. Мәктәптә укучыларны күчерү, күчерү, күчерү һәм торгызу тәртибе һәм нигезләре турындагы нигезләмәдә билгеләнә торган тәртиптә белем алу өчен торгызылу.

5.3.15. Мәктәп белән идарә итүдә әлеге Устав билгеләгән тәртиптә катнашу;

5.3.16. Мәктәптә белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыра торган дәүләт теркәве турындагы таныклык, Устав, белем бирү

эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия, дәүләт аккредитациясе турындагы таныклык, уку документлары, башка документлар белән танышу;

5.3.17. Мәктәп актларына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирү;

5.3.18 Мәктәпнең китапханә-мәгълүмат ресурсларыннан, уку-укыту, житештерү базасыннан бушлай файдалану;

5.3.19 локаль норматив актларда, дөвалау-савыктыру инфраструктурасында, мәдәният объектларында һәм спорт объектларында билгеләнгән тәртиптә Мәктәпне куллану;

5.3.20. Үзеләрнең ижади сәләтләрен һәм мәнфәгатьләрен үстерү, шул исәптән конкурсларда, олимпиадаларда, күргәзмәләрдә, смотрларда, физкультура чараларында, спорт чараларында, шул исәптән рәсми спорт ярышларында һәм башка массакүләм чараларын да кертеп, катнашу;

5.3.21 Югары белем бирү мәгариф оешмаларының һәм (яисә) фәнни оешмаларның фәнни-педагогик хезмәткәрләре житәкчелегендә Мәктәп гамәлгә ашыра торган фәнни һәм (яисә) ижат эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнары нигезендә катнашу;

5.3.22. Уку, физкультура, спорт, иҗтимагый, фәнни, ижади эшчәнлектәге уңышлары өчен бүләкләү; 5.3.23. Мәгариф турындагы законнарда каралган стипендияләр, матди ярдәм һәм башка акчалата түләүләр алу;

5.3.24. иҗтимагый һәм гражданлык инициативасы барлыкка килү;

5.3.25. Укучылар шулай ук Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарында каралган башка хокукларга ия.

5.4. Укучылар түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

5.4.1. Белем бирү программасын жиренә житкереп үзләштерү, индивидуаль уку планын үтәү, шул исәптән уку планы яисә индивидуаль уку планы белән каралган уку дәрәсләренә йөрү, дәрәсләргә мөстәкыйль эзерлек башкару, белем бирү программасы кысаларында педагог хезмәткәрләре тарафыннан бирелгән биремнәрне үтәү;

5.4.2. Әлеге Устав һәм мәктәпнең белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар таләпләрен үтәргә;

5.4.3. укучылар өчен кагыйдәләрен үтәргә;

5.4.4. Мәктәпнең эчке тәртибе кагыйдәләрен үтәргә;

5.4.5 Сыйныфларда, бүлмәләрдә, остаханәләрдә чисталыкны сакларга, Мәктәп мөлкәтенә сакчыл карарга, аны чиста һәм тәртиптә тотарга;

5.4.6. куркынычсызлык техникасы кагыйдәләрен, янгынга каршы куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәргә;

5.4.7. Әлеге Устав һәм эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре үз компетенцияләренә кертелгән мәктәп хезмәткәрләре таләпләрен үтәргә;

5.4.8 Мәктәп укучыларының һәм хезмәткәрләренең намусын һәм абруен хөрмәт итәргә, башка укучыларга белем алу өчен киртәләр куймаска.

5.4.9 Бөтен уку елы дәвамында киём-салымга һәм тышкы күренешкә төп таләпләрен үтәргә. Форманы чиста тотарга, аңа сак карарга.

5.4.10. Укучыларның әлеге уставта каралмаган башка бурычлары “Россия Федерациясендә мәгариф турында”гы Федераль закон, башка федераль һәм республика законнарында, мәгариф турындагы шартнамәдә (булган очракта) билгеләнә.

5.5. Түбәндәге бурычларны уңышлы үтәүче мәктәп укучылары:

5.5.1. Рәхмәт белдерү белән; 5.5.2. Мактау грамотасы белән бүләкләү;

5.5.3. Мактау грамотасы, мактау кәгазе белән бүләкләү;

5.5.4. бүләк белән;

5.5.5. Ата-аналарга (законлы вәкилләренә) рәхмәт хаты юлламасы белән.

5.6. Әлеге уставны, эчке тәртип кагыйдәләрен һәм белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча башка локаль норматив актларны үтәмәгән яисә

бозган өчен укучыларга дисциплинар түләтү чаралары - искәрмә, выговор, мәктәптән куу чаралары кулланылырга мөмкин.

5.7. Укучыларга түбәндәгеләр тыела:

5.7.1. Мәктәптә тәмәке эшләнмәләрен, спиртлы эчемлекләрен, токсик, наркотик матдәләрен һәм аларның прекурсорларын алып килергә, тапшырырга яисә кулланырга, шулай ук Россия Федерациясендә әйләнешкә тыелган башка матдәләрен һәм предметларны корал һәм шартлаткыч матдәләр һәм китерергә;

5.7.2. мөнәсәбәтләрен ачыклау, куркыту, янап куркыту өчен физик көч кулланырга;

5.7.3. әдәпсез сүзләрен, ишарәләрен һәм норматив булмаган лексиканы куллану, шулай ук милли һәм (яисә) дини ызгышны яндыруга юнәлдерелгән кеше абруен кимсетә торган әйтәлмәләрен бетерү;

5.7.4. Мәжбүри дәрәсләрен нигезле сәбәпләрсез уздырырга;

5.8. Ата-аналар (законлы вәкилләр) түбәндәгеләргә хокуклы:

5.8.1. Баланың фикерен исәпкә алып, төп гомуми белем алганчы, шулай ук белем алу формасын һәм формасын алу психологик-медик-педагогик комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар, тел, белем бирү телләре, факультатив һәм электрлы уку предметлары, курслар, Мәктәп тәкъдим итә торган исемлектән дисциплиналар (модульләр) сайларга;

5.8.2. Мәктәп Уставы, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, уку-программа документлары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручы башка документлар белән танышырга;

5.8.3. Балага башлангыч гомуми, төп гомуми, гаиләдә урта гомуми белем бирү. Гаиләдә белем алучы бала, аның ата-анасы (законлы вәкилләре) карары буенча, уку туны теләсә кайсы этабында аның фикерен исәпкә алып, Мәктәптә белем алуны дәвам итәргә хокуклы;

5.8.4. Белем бирү ысуллары, белем бирү технологияләре, шулай ук үз балаларының өлгереш бәяләмәләре белән танышу;

5.8.5. укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;

5.8.6. планлаштырыла торган барлык төр тикшерүләр (психологик, психологик-педагогик) укучылар турында мәгълүмат алырга, мондый тикшеренүләр үткәргә яисә мондый тикшерүләрдә катнашуга ризалык бирергә, аларны үткәрдән яисә катнашудан баш тартырга, укучыларның уздырылган тикшеренүләре нәтижәләре турында мәгълүмат алырга;

5.8.7. Мәктәп идарәсендә әлегә Устав билгеләгән формада катнашырга;

5.8.8. Психологик-медицина-педагогика комиссиясе тарафыннан балаларны тикшергәндә, тикшерү нәтижәләре буенча алынган тикшерүләр һәм тәкъдимнәр буенча фикер алышканда, балаларны уку туны һәм тәрбияләүне оештыру өчен тәкъдим ителгән шартларга карата үз фикерен белдерергә;

5.8.9. Педагогик хезмәткәрне, һөнәри яисә шәхси сыйфатлары ата-ана жәмәгәтчеләген канәгатьләндерми торган һөнәри яисә шәхси сыйфатларын алмаштыру турындагы үтенечнамәгә;

5.8.10. Мәктәп идарәсе органнарына, укучыларның, балигъ булмаган укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрен) хокукларын бозучы һәм (яисә) какшатучы мәктәп хезмәткәрләренә куллану турында мөрәжәгәтләр, дисциплинар түләтүләр жиберергә.

5.8.11. мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасындагы бәхәсләрен жайга салу комиссиясенә, шул исәптән педагогик хезмәткәр мәнфәгатьләре конфликты булу яисә булмау турындагы мәсьәләләр буенча мөрәжәгәт итәргә;

5.8.12. Законнарда каралган башка хокуклар. 5

.9. Ата-аналар (законлы вәкилләр) түбәндәгеләрен үтәргә тиеш: 5.9.1. Үз балаларына (үз мөмкинлекләре чикләрендә) белем алуны тәэмин итәргә, аларга укуга көч житәрлек ярдәм күрсәтергә; 5.9.2. Укуга яки аларның балаларын тәрбияләүгә бәйле

персональ чакыру буенча Мәктәпкә килергә. Мәктәпкә чыгар алдыннан баланың тышкы кыяфәтен аның укучылар киemenә таләпләргә туры килү предметына контрольдә тотарга.

5.9.3. Мәктәпнең эчке тәртибе кагыйдәләрен, укучыларның дәресләр режимын билгели торган локаль норматив актлар таләпләрен, мәктәп һәм укучылар һәм (яисә) аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында мәгариф мөнәсәбәтләрен регламентлаштыру һәм әлеге мөнәсәбәтләренә барлыкка китерү, туктатып тору һәм туктату тәртибен үтәргә;

5.9.4 Мәктәп укучыларының һәм хезмәткәрләренә намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

5.9.5. Балаларда шәхесләренә физик, әхлакый һәм интеллектуаль үсешенә ярдәм итүче кеше һәм гражданның иң яхшы сыйфатларын тәрбияләргә;

5.9.6. Балаларны жәмәгать урыннарында һәм көнкүрештә дисциплинаны, үз-үзенә тоту кагыйдәләрен үтәргә өйрәтәргә;

5.9.7. Хокук бозуга каршы гамәлләр һәм аларның балигъ булмаган балалары тарафыннан ясалган матди зыян өчен, шулай ук аларның уку вакытыннан тыш хокукка каршы гамәлләре өчен законда билгеләнгән тәртиптә җаваплылык тотарга.

5.9.8 Гамәлдәге законнарда каралган башка бурычларны гамәлгә ашырырга.

5.10. Мәктәп белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда укучыларның сәламәтлеген саклау өчен шартлар тудыра, шул исәптән түбәндәгеләренә тәэмин итә:

- укучыларның сәламәтлеге торышына агымдагы контроль;
- Россия Федерациясендә гражданның сәламәтлеген саклау өлкәсендә уку һәм тәрбия бирү, санитария-гигиена, профилактика һәм савыктыру чараларын үткәргә;
- дөүләт санитар-эпидемиологик кагыйдәләрен һәм нормативларын үтәү;
- мәктәпкә килгән вакытта укучылар белән бәхәтсезлек очраklarын тикшерү һәм исәпкә алу, федераль башкарма хакимиятнең сәламәтлек саклау өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, мәгариф өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү.

5.11. Озак дәвалануга мохтаж балаларның ата-аналар (законлы вәкилләре) һәм Мәктәп, шулай ук өйдә яисә медицина оешмаларында гомуми белем бирү программалары буенча уку туны оештыру өлешендә инвалид балалар арасындагы мөнәсәбәтләренә регламентлаштыру һәм рәсмиләштерү тәртибе Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенә вәкаләтле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

5.12. Мәктәп хезмәткәрләренә житәкче һәм педагогик хезмәткәрләр, уку-тәрбияви һәм башка персонал керә. Мәктәп хезмәткәрләре һәм администрациясе арасындагы хезмәт мөнәсәбәтләре хезмәт шартнамәсе белән жайга салына, аның шартлары Россия Федерациясенә хезмәт законнарына каршы килә алмый.

5.13. Мәктәп хезмәткәрләре түбәндәгеләргә хокуклы:

5.13.1. Мәктәп белән идарә итүдә әлеге Устав билгеләнгән тәртиптә катнашырга;

5.13.2. Советка һәм башка сайланулы органнарны сайлау һәм сайлану, Мәктәп эшчәнлегенә мәсьәләләрен хәл итүдә, шул исәптән үзидарә органнары һәм иҗтимагый оешмалар аша фикер алышуда катнашу;

5.13.3. Имнлек һәм гигиена таләпләренә җавап бирә торган хезмәт шартларына;

5.13.4. Эш вакытының дәвамлылыгын чикләү белән тәэмин ителә торган ялга, атналык ял һәм бәйрәм көннәрен, шулай ук ел саен түләнгән торган отпусklarны бирү;

5.13.5. Үз һөнәри намусларын һәм абруйларын яклау;

5.13.6. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә мәктәп администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә шикаять бирергә;

5.13.7. Үз һөнәри эшчәнлеген бушлай оештырырга, уку-методик һәм матди-техник яктан тәэмин ителергә, китапханәләрдән, мәгълүмати ресурслардан, уку-методик,

социаль-көнкүрөш, дэвалау һәм башка бүлекчэләр хезмәтләрәннән элге устав һәм (яисә) коллектив шартнамә нигезендә файдаланырга.

5.13.8. Аттестация (эшчеләр өчен тарификация) нәтижәләре буенча һәм башкарыла торган эш күләме (укуту йөкләнеше, уку төркемнәрендә белем алучылар саны һ.б.) буенча персонал билгеләнә торган квалификациясе нигезендә хезмәткә гадел түләүгә.

5.13.9. Хезмәттә һәм жәмәгать тормышында ирешкән уңышлары өчен эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә бүләкләүгә;

5.13.10. Мәктәптә билгеләнгән өстәмә түләүләр алуга, шулай ук хезмәткә түләүнең расланган фонды чикләрендә хезмәткәрләргә билгеләнә торган өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр турындагы нигезләмә нигезендә кызыксындыру характерындагы түләүләргә.

5.14. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәгеләргә хокуклы:

5.14.1 ижади башлангычка, гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы, аерым укуту предметы, курс, дисциплина (модуль) чикләрендә белем бирү һәм тәрбия бирү ысулларын эшләүгә һәм куллануға;

5.14.2. Белем бирү программасы нигезендә һәм мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәреслекләренә, уку пособиеләрен, материалларны һәм укутуның һәм тәрбиянең башка чараларын сайлауға;

5.14.3. Белем бирү программаларын, шул исәптән уку планнарын, календарь уку графикларын, эш предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләренә), методик материалларны һәм мәгариф программаларының башка компонентларын эшләүдә катнашуға;

5.14.4. Фәнни, фәнни-техник, ижади, тикшеренү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру, эксперименталь һәм халыкара эшчәнлектә, инновацияләренә эшләүдә һәм гамәлгә кертүдә катнашуға;

5.14.5. китапханәләрдән һәм мәгълүмат ресурсларынан түләүсез файдалануға, шулай ук Мәктәпнең локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат-телекоммуникация челтәрләренә һәм белемчеләр базаларына, уку һәм методик материалларга, музей фондларына, Мәктәптә педагогик, фәнни яисә тикшеренү эшчәнлегенә сыйфатлы гамәлгә ашыру өчен кирәкле белем бирү эшчәнлегенә тәмин итүнең матди-техник чараларына керүгә;

5.14.6. Мәктәпнең мәгариф, методик һәм фәнни хезмәтләрәннән Россия Федерациясе законнарында яисә локаль норматив актларда билгеләнгән тәртиптә түләүсез файдалануға;

5.14.7. Мәктәп идарәсендә, шул исәптән идарәнең коллегиаль органнарында, элге Устав билгеләнгән тәртиптә катнашуға;

5.14.8 Мәктәп эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнашуға, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша;

5.14.9. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә ижтимагый һөнәри оешмаларга берләшүгә;

5.14.10. мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләренә жайга салу комиссиясенә мөрәжәгать итүгә;

5.14.11. Һөнәри намусны һәм абруйны яклауға, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы нормаларын бозуны гадел һәм объектив тикшерүгә.

5.14.12. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә мәктәп администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә шикаять бирүгә;

5.14.13. ижади үсеш һәм укутуның һәм тәрбияләүнең алдынгы рәвешләрен куллануға;

5.14.14. фәнни нигезләү яисә эксперименталь раслау алган педагогик тәҗрибәне таратуға;

5.14.15. Педагогик экспериментны тормышка ашыруға;

5.14.16. «Автор хокукы һәм катнаш хокуклар турында» Россия Федерациясе Законы нигезендә фәнни һәм гамәли эһәмияткә ия интеллектуаль милеккә;

5.14.17. Эш вакытының кыскартылган дәвамлылығына;
5.14.18. өч елга кимендә бер тапкыр педагогик эшчәнлек юнәлеше буенча өстәмә һөнәри белем алуға;

5.14.19 дәвамлылығы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган еллык төп озынайтылган түләүле отпускка;

5.14.20. Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлығы билгеләгән тәртиптә өзлексез педагогик эшчәнлек башкарылган һәр ун ел саен бер елга кадәр озак вакытлы отпускка;

5.14.21 Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда билгеләүгә;

5.14.22. Гамәлдәге кануннарда каралган башка хокукларга.

5.15. Һөнәри бурычларын үтәгәндә, педагогик хезмәткәрләр укыту ирегәнә, үз фикерен ирекле чагылдыруға, һөнәри эшчәнлеккә катнашудан азат булуға, педагогик нигезләнгән формаларны, чараларны, укыту һәм тәрбияләү ысулларын сайлау һәм файдалануға хокуклы.

5.16. Укучының шәхесен физик һәм психик көчлүгә бәйле, антигуманлы, шулай ук уку методларының тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч булган тәрбия бирү методларын куллану рөхсәт ителми.

5.17. Педагогларның эшчәнлеге укучыларда хезмәт һәм сәламәт яшәү рәвешенә юнәлеш бирүгә, хокук бозуларны профилактикалауға, аларны гомумкешелек кыйммәтләренә жәлеп итүгә, милли һәм интернациональ аңны формалаштыруға, Мәктәптә дисциплинаны һәм тәртипне ныгытуға, укучыларның физик үсешенә юнәлтелергә тиеш.

5.18. Мәктәпнең педагог хезмәткәрләре бурычлы:

5.18.1. Үз эшчәнлеген югары һөнәри дәрәжәдә гамәлгә ашырырга, укытыла торган укыту предметын, курсны, дисциплинаны (модульне) тулы күләмдә гамәлгә ашыруны расланган эш программасы нигезендә тәэмин итәргә;

5.18.2. Хокукый, эхлакый һәм эхлакый нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләренә иярергә;

5.18.3. Укучыларның һәм мәгариф мөнәсәбәтләрендә башка катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

5.18.4 Укучыларда танып белү активлыгын, мөстәкыйльлеген, инициативасын, ижади сәләтен үстерергә, гражданлык позициясен формалаштырырга, заманча дөнья шартларында хезмәткә һәм тормышка сәләтлелекне үстерергә, укучыларда сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштырырга;

5.18.5 Педагогик нигезләнгән һәм белем бирүнең югары сыйфатын тәэмин итә торган формаларны, укыту һәм тәрбияләү ысулларын куллануырга;

5.18.6. Укучыларның психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, медицина оешмалары белән кирәк булганда багланьшлар урнаштырырга;

5.18.7. системалы рәвештә үз һөнәри дәрәжәңне арттырырга; - биләгән вазыйфага мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә аттестация үтәргә;

5.18.8 Хезмәт законнары нигезендә эшкә кергәндә һәм даими медицина тикшерүләре, шулай ук эш бирүче юнәлеше буенча чираттан тыш медицина тикшерүләре узарга;

5.18.9. Хезмәтне саклау өлкәсендә белем һәм күнекмәләренә өйрәтү һәм тикшерү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә узарга;

5.18.10. Уставны, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен үтәргә.

5.18.11. системалы тикшеренү методикасын һәм методологиясен, педагогик экспериментны белергә;

5.18.12 Мәктәпнең уку планнарын һәм программаларын эшләүдә катнашырга;

5.18.13 планлаштыру, исәп һәм хисап документларын алып барырга;

5.18.14.Педагогика советы, методика комиссиясе, фәнни-гамәли конференцияләр, семинарларда катнашырга;

5.18.15 Укучыларның өлгерешен системалы рәвештә тикшереп торырга;

5.18.16. Ата-аналар яки аларны алмаштыручы затлар белән бергә укучыларны тәрбияләү эшен алып барырга.

5.19. Педагогик хезмәткәрләр мәктәпнең сыйныф журналлары белән электрон рәвештә эшләү шартлары һәм кагыйдәләре нигезендә электрон журналлар алып баралар.

6 нчы бүлек. ПЕРСОНАЛ ТУШЛАУ ТӘРТИБЕ. ХЕЗМӘТ ӨЧЕН ТҮЛӘУ ШАРТЛАРЫ

6.1. Мәктәп хезмәткәрләрен комплекттау тәртибен әлеге Устав регламентлый.

6.2. Педагогик кадрларны, кече хезмәт күрсәтүче персоналны сайлап алу, эшкә алу һәм урнаштыру вакансияләр булганда штат расписаниесенә ярашлы рәвештә, аларның квалификация дәрәжәсе өчен җаваплылык мәктәп директоры компетенциясенә керә.

6.3. Мәктәптә белем бирү процессы педагогик хезмәткәрләр тарафыннан тормышка ашырыла.

6.4. Педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнүгә урта һөнәри яисә югары белемле һәм квалификация белешмәләрендә, һөнәри стандартларында күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар хокукы.

6.5. Педагогик эшчәнлек түбәндәгеләргә рөхсәт ителми:

6.5.1. Канун көченә кергән суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнүгә хокуксыз затлар;

6.5.2. шәхеснең гомеренә һәм сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм абруена каршы (психиатрия стационарына законсыз урнаштырудан, яла ягудан һәм хурлаудан тыш), шәхеснең җенси кагыйльсызлыгына һәм җенси ирегенә каршы, гаиләгә һәм балигы булмаганнарға каршы, халыкның сәламәтлегенә һәм ижтимагы әхлакылыкка каршы, дәүләтнең конституциячел төзелеше һәм иминлеге нигезләренә каршы жинаятьләр өчен (жинаять эзәрлекләве реабилитацияләү нигезләре буенча туктатылган затлардан тыш) хөкем ителгән яисә хөкем карары юкка чыгарылмаган, жинаять эзәрлекләвенә дучар булган затлар;

6.5.3. аңлы рәвештә авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр өчен кире алынмаган яисә хөкем ителүе үтәлмәгән затлар;

6.5.4. Федераль законда билгеләнгән тәртиптә хокуктан файдалануга сәләтсез дип танылган затлар;

6.5.5 Башкарма хакимиятнең дәүләт сәясәтен эшләү һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль органы тарафыннан раслана торган исемлектә каралган авырулары булганнар.

6.6. Педагогик хезмәткәрләрнең алар биләгән вазыйфаларга һөнәри эшчәнлекләрен баяләү һәм педагогик хезмәткәрләр теләге буенча туры килүен раслау максатларында һәм квалификация категориясе билгеләү максатларында педагогик хезмәткәрләргә аттестация уздырыла.

6.7. Мәктәпнең педагогик хезмәткәрләре Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы билгеләгән тәртиптә аттестация узалар.

6.8. Мәктәп житәкчелеге хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү өчен тиешле шартлар тудыра. Хезмәткәрләрне эзерләү һәм аларга өстәмә һөнәри белем бирү Мәктәпнең бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Хезмәткәрләрне эзерләү һәм аларга өстәмә һөнәри белем бирү мәгариф оешмаларында, югары белем бирү мәгариф оешмаларында, фәнни, фәнни-методик һәм башка оешмаларда уку һәм (яисә) стажировкалар юлы белән 3 елга кимендә бер тапкыр уздырыла.

6.9. Мәктәп хезмәткәрләренең хокуклары һәм бурычлары Россия Федерациясенен хезмәт законнары, коллектив шартнамә, эчке тәртип кагыйдәләре, вазыйфай инструкциялар, әлеге Устав белән билгеләнә.

6.10. Мәктәп хезмәткәренә хезмәт хақы һәм вазыйфай хезмәт хақы хезмәт шартнамәсендә каралган вазыйфай бурычларын һәм эшләрне башкарган өчен айга кимендә ике тапкыр түләнә. Мәктәп хезмәткәре тарафыннан башка эшләр һәм бурычларны башкару, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, өстәмә килешү буенча түләнә.

6.11. Хезмәт хақы ставкасы мәктәбе хезмәткәрләренә (вазыйфай окладлар) хезмәт законнары, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының хезмәт хокукы нормалары булган башка норматив хокукый актлары нигезендә, шәхси рәвештә һәм аттестация (эшчеләр өчен тарификация) нәтижәләре буенча билгеләнә.

6.12. Мәктәп хезмәткәрләре өчен хезмәт өчен түләү системалары, әгәр законнарда башкасы каралмаган булса, түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

6.12.1. Эшләр һәм эшче һөнәрләренең бердәм тариф-квалификация белешмәлеге;

6.12.2. Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының бердәм квалификация белешмәлеге;

6.12.3 Хезмәткә түләү буенча дүләт гарантияләре;

6.12.4. Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен законнарда билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле органнары һәм (яисә) Яңа Чишмә муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан раслана торган хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү турындагы нигезләмәләр;

6.12.5 Социаль-хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга салу буенча өч яклы Россия комиссиясе һәм социаль-хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга салу буенча өч яклы республика комиссиясе тәкъдимнәрен;

6.12.6. Хезмәткәрләренең вәкиллекле органы фикере;

6.12.7. Өстәмәләр һәм өстәмәләр турындагы Нигезләмә нигезендә стимуллаштыра торган характерда.

6.13. Мәктәпнең педагогик хезмәткәрләре өчен Россия Федерациясенен хезмәт законнары нигезендә эш вакыты озынлыгы билгеләнә.

7 бүлек. МӘКТӘП БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ

7.1. “Россия Федерациясендә мәгариф турында”гы Федераль закон нигезендә мәктәп идарәсе демократиялелек, ачыклык, гомумкешелек кыйммәтләренең өстенлеге, кешенең гомерен һәм сәламәтлеген саклау, шәхеснең ирекле үсеше принципларында гамәлгә ашырыла. Мәктәп идарәсе бердәм житәкчелек һәм коллегияльлек принципларында төзелә.

7.2. Гамәлгә куючы һәм Мәктәп арасындагы мөнәсәбәтләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав нигезендә жайга салына.

7.3. Мәктәпне Гамәлгә куючының вәкаләтләрен һәм функцияләрен башкаралар:

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет);

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы);

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге (алга таба - Мәгариф бүлеге) муниципаль учреждениесе.

7.4. Башкарма комитет компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми белем, төп гомуми белем, урта гомуми белем бирүне оештыру, Татарстан Республикасы дүләт хакимияте органнары вәкаләтләренә кертелгән белем бирү процессын финанс белән тәмин итү вәкаләтләреннән тыш;

- Мәктәп Уставын раслау (Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр);

- Мәктәпне булдыру, үзгәртеп кору һәм бетерү;
- мәктәп биналарын һәм корылмаларын тәэмин итү, янәшәсендәге территорияләрне төзекләндерү;

- Мәктәптә укырга тиешле балаларны исәпкә алу, Яңа Чишмә муниципаль районының билгеле бер территориясен гомуми белем бирү учреждениесенә беркетү.

- Мәктәпне арендага, түләүсез файдалануга, билгеләнгән тәртиптә күчемсез милекне тапшыру нәтижәләрен эксперт бәяли.

7.5. Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- даими (вакыты чикләнгән) файдалану хокукында жир кишәрлеген (жир кишәрлекләре) Мәктәпкә тапшыру;

- Мәктәпнең күчемсез мөлкәт белән эш итүен килештерү, шул исәптән чит оешмаларга билгеләнгән тәртиптә түләүсез файдалануга тапшыру;

- Мәктәпне Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль милкендәге мөлкәт оператив идарәсе хокукында беркетү, шулай ук билгеләнгән тәртиптә, оператив идарәгә беркетелгән мөлкәт билгеләү буенча файдаланылмый яисә файдаланылмый торган артык мөлкәтне тартып алуны башкара.

7.6. Мәгариф бүлеге компетенциясенә керә:

- мәктәп эшчәнлеге турында тулы мәгълүмат, хисаплар алу;

- педагогик аттестация үткәргәндә Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының аттестация комиссиясенә ярдәм күрсәтү;

- мәгариф учреждениесендә капитал ремонт үткәргүгә һәм агымдагы ремонт уздыруга, Мәктәпкә яқын территорияләрне төзекләндерүгә ярдәм итү;

- Мәктәпне бетерү яисә үзгәртеп кору вакытында укучыларны башка белем бирү оешмаларына күчәрүне тәэмин итү; үз компетенциясе чикләрендә гражданның шикәятләрен һәм мөрәжәгатьләрен карау; Мәктәптә туклануны оештыруны координацияләү һәм тикшереп тору; өстәмә белем бирүне оештыру.

Мәгариф бүлеге вәкаләтләре:

- муниципаль учреждение Гамәлгә куючысының муниципаль биремне төзү һәм раслау һәм аны финанс белән тәэмин итү өлешендә функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә мәгариф бүлеге компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча карар һәм күрсәтмәләр проектларын кертергә;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетына Мәктәпне булдыру һәм бетерү буенча тәкъдимнәр кертергә; мәгариф бүлеге компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча физик һәм юридик затлар белән килешүләр һәм килешүләр төзәргә;

- ата-аналар (законлы вәкилләр) гаризасы буенча, алты яшьтән кечерәк һәм 8 яшьтән өлкәнрәк балаларга белем алу өчен Мәктәпкә кабул итүгә рөхсәт бирә;

- мәктәп директорының вәкаләтләрен билгели, күчәрә, туктата, директор белән хезмәт килешүе төзи һәм өзә. - мәктәпне үстерү программасын килештерә;

- Мәктәп житәкчесенә (шулай ук житәкче вазыйфасына кандидатларның) мәжбүри аттестациясен үткәргү тәртибен һәм срокларын билгели.

7.7. Мәктәпнең турыдан-туры житәкчелеген тиешле аттестация узган директор һәм вәкаләтле орган билгеләгән директор гамәлгә ашыра.

7.8. Директор белән вазыйфага билгеләгәндә хезмәт шартнамәсе төзелә, анда директорның хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы, аның хезмәте өчен түләү шартлары, хезмәт шартнамәсе срогы, биләгән вазыйфасыннан азат итү шартлары билгеләнә.

7.9. Директор биләгән вазифасыннан Хезмәт кодексы нормалары нигезендә вакытыннан алда азат ителергә мөмкин. Мәктәп директоры белән хезмәт килешүе өзәлгән очракта, аның мәктәп милеге милекчесе карары буенча гамәлдә булу срогы чыкканчы,

директорның гаепле гамәлләре (гамәл кылмавы) булмаганда, аңа хезмәт килешүе белән билгеләнгән күләмдә хезмәт шартнамәсен вакытыннан алда өзгән өчен компенсация түләне (РФ Хезмәт кодексының 279 нчы маддәсе).

7.10. Мәктәп директоры: - законнарда билгеләнгән тәртиптә мөлкәт һәм матди чаралар белән эш итә; барлык дәүләт, ижтимагый һәм башка оешмаларда, учреждениеләрдә, предприятиеләрдә Мәктәпне тәкъдим итә, Мәктәп исеминән ышанычнамәсез эш итә; хезмәткәрләргә сайлап ала, эшкә кабул итә, вазыйфай бурычларын бүлешә, хезмәткәрләргә квалификация дәрәжәсе өчен җаваплы була, хезмәткәрләргә Россия Федерациясе ТК статьялары нигезендә эштән азат итә һәм күчерә;

- Мәктәп эшчәнлегенә белән идарә итү структурасын һәм штат расписаниесен билгели; профсоюз комитеты белән килештереп, эшләр башкару расписаниесен һәм графигын раслый; белем бирү программаларын һәм уку курсларының, предметларның, дисциплиналарның (модульләрен) эш программаларын раслый; Мәктәпнең барлык хезмәткәрләргә һәм укучылары өчен мәҗбүри булган боерыклар һәм инструкцияләр бастырып чыгара; хезмәт законнары нигезендә, профсоюз комитеты белән килештереп, Мәктәп хезмәткәрләрен түләттерүләргә җайга сала һәм кызыксындыра;

- Мәктәп исеминән шартнамәләр төзи; Мәктәп хезмәткәрләрен аттестацияләүне оештыра;

- уку йөкләнешен бүлә, бердәм тариф челтәре һәм аттестация комиссиясе карары нигезендә хезмәт хакы ставкаларын билгели, өстәмә түләүләр һәм башка түләүләр төрләрен, профсоюз комитеты белән килештереп, булган чаралар чикләрендә билгели;

- үзенең уку-тәрбия эше буенча урынбасарлары белән берлектә педагогларның эшчәнлеген тикшереп тора, шул исәптән дәрәсләргә, уку шөгьльләренең барлык башка төрләрен, тәрбия чараларын карау юлы белән; методик берләшмәләр рәисләрен, педагогик совет секретарен билгели;

- Гамәлгә куючы компетенциясенә кертелмәгән мәктәпнең агымдагы эшчәнлеген башка мәсьәләләргә хәл итә.

- директор үз вәкаләтләренең бер өлешен урынбасарларга, шул исәптән үзе булмаганда вакытлыча тапшырырга хокуклы.

7.11. Мәктәп директоры тулы җаваплылыкка ия, шул исәптән «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, вазыйфай инструкцияләр һәм элекке Устав нигезендә матди яктан да.

7.12. Мәктәпнең коллегияль идарә органнары: Мәгариф оешмасы хезмәткәрләрен гомуми җыелышы һәм Педагог совет.

7.13. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы коллегияль идарәнең даими эшләнүче югары органы булып тора һәм чикләнгән вакытта эшли. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышында хезмәт килешүләргә нигезендә Мәктәптә эшләнүче барлык хезмәткәрләр катнаша. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы кирәк саен, ләкин елга ике тапкыр гына чакырыла. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы мәктәп директоры, педагогия советы инициативасы буенча, гомуми җыелышының кимендә дүрттән бер инициативасы белән җыелырга мөмкин. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы үз составынан бер уку елына рәис һәм сәркатип сайлап куя. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы утырышы, әгәр анда мәктәп хезмәткәрләргә яртысыннан артыгы катнашса, тулы хокуклы. Җыелыш карарлары утырышта катнашучы гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, рәис тавышы хәлиткеч булып тора. Хезмәткәрләргә гомуми җыелышы компетенциясенә керә:

- мәктәп эшчәнлегенә төп юнәлешләр билгеләү, аның үсеш перспективаларын; коллектив шартнамә кабул итү, Мәктәпнең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре;

- хезмәт законнары нормаларын төгәлләштерүче һәм детальләштерүче локаль актлар кабул итү; хезмәткә түләү һәм хезмәткәрләргә кызыксындыру турында нигезләмәгә керүче хезмәткәрләр эшчәнлегенә критерийларын һәм нәтиҗәләргә

күрсәткечләрән билгеләү; хезмәткәрләрнен вәкилләрән мәктәп органнары һәм комиссияләре итеп сайлау;

-Мәктәптә хезмәт дисциплинасының торышы мәсьәләләре буенча фикер алышу, аны ныгыту буенча тәкъдимнәр эшләү; Эшчеләрнең гомуми жыелышы тарафыннан үз тикшерүенә кабул ителгән йә аны карау өчен мәктәп директоры тарафыннан чыгарылган мәктәп эшчәнлегенә башка мәсьәләләрен карау. Хезмәткәрләрнең гамәлдәге законнар нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә кабул ителгән гомуми жыелышы карарлары хезмәт коллективының барлык әгъзалары өчен мәжбүри булып тора.

7.14. Уку-тәрбия процессын үстерү һәм камилләштерү, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгын һәм ижади үсешен арттыру максатларында Мәктәптә Педагогик совет - мәктәпнең барлык педагогик хезмәткәрләрән, шул исәптән, бергә эшләүчеләрне берләштерүче коллегиаль орган эшли. Педагогик совет мәгариф процессының төп мәсьәләләрен карау өчен Мәктәп белән идарә итүнең даими эшләүче органы булып тора. Педагогика советы рәисе һәм секретаре педагогика советы составынан бер уку елына сайлана. Председатель белән секретарь ижтимагый башлангычларда эшлиләр. Педагогик совет елына дүрт тапкырдан да сирәгрәк жыелмый. Педагогик совет һәм карарларның барышы беркетмә белән рәсмиләштерелә. Педагогик совет карарлары утырышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә, тавышлар тигезлеге очрагында рәис тавышы хәлиткеч булып тора.

Мәктәп укучылары советы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- мәгариф мәсьәләләре буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру; -
- мәктәпнең белем бирү процессын оештыруны камилләштерү;
- Мәктәпнең белем бирү программасын эшләү;
- укучыларның арадаш аттестациясен үткөрү тәртибен билгеләү;
- 9, 11 сыйныфларны тәмамлаучыларның дәүләт (йомгаклау) аттестациясенә керту турында карар кабул итү; -укучыларны класстан сыйныфка күчерү турында, бер предмет буенча академик бурычы булган укучыларны кабат укутуга калдыру турында карар кабул итү; «Укуда аерым уңышлар өчен» медале белән бүләкләүгә тәкъдим итү турында карар кабул итү;

- мәгариф эчтәлегенә төрле вариантларын тикшерү һәм сайлау: гомуми белем бирүнең федераль дәүләт стандартына туры килә торган программалар, расланган федераль һәм региональ исемлекләрдән дәрәҗәләкәр;

- белем бирү процессында файдалануга тәкъдим ителгән (кертелгән) дәрәҗәләкәр исемлеген, шулай ук белем бирү процессында файдалануга кертелгән уку пособиеләрән билгеләү; -15 яшькә житкән укучыны мәктәп уставын берничә тапкыр тупас хокук бозган өчен куып чыгару турындагы мәсьәләне хәл итү; Мәктәпнең уку елына эш планын раслау;

- педагогик хезмәткәрләрне тармак һәм ведомство бүләкләре белән бүләкләүгә тәкъдим итү турында карар;

- педагогик хезмәткәрләрнең ижади эзләнүләрен һәм эксперименталь эшен хуплау турында; яңа технологияләр, методикалар, ысуллар һәм алымнар эшләү практикасына керту хакында карар;

- белем бирү процессын оештыру мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән үзара хезмәттәшлеген гамәлгә ашыру;

- укучыларны укутуны һәм тәрбияләүне камилләштерү буенча ижтимагый инициативаларга ярдәм итү;

- мәктәпнең локаль актлары турында фикер алышу һәм кабул итү.

7.15. Мәктәпнең балигъ булмаган балаларының ата-аналары (законлы вәкилләре) фикерен исәпкә алу максатларында һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар кабул иткәндә, ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы буенча мәгариф оешмасында Мәктәп комитеты (алга таба - Комитет) эшли.

Комитет составына һәр сыйныф укучыларының ата-аналарынан (законлы вәкилләренән) берәр вәкил керә, вәкилләре уку елы башында сыйныф жыелышында ел саен сайлана. Комитетның вәкаләтләр чоры 1 ел тәшкил итә. Бер үк зат чикләнгән санда Комитет эгзасы булырга мөмкин. Комитетны аның эгзалары арасынан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән сайлап куела торган рәис җитәкли. Комитет утырышлары беркетмәсен алып бару өчен аның эгзаларынан секретарь сайлана. Комитет кирәк булган саен җыела, ләкин елына ике тапкырдан да ким түгел. Комитет эгзалары җәмәгать башлангычларында үз вазыйфаларын башкаралар. Комитетның карарлары гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Комитет карарлары тулы хокуклы булып тора, әгәр аның утырышында составның кимендә өчтән икесе катнашса һәм алар өчен җыелганнарның яртысынан да ким булмаган өлеше тавыш бирсә.

Тавышлар саны тигез булганда, комитет рәисе тавышы хәлиткеч була.

Комитет карарлары укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өчен дә, педагогик хезмәткәрләр һәм мәктәп администрациясе өчен дә рекомендация характерында. Комитетның карарлары, соңыннан карау нәтиҗәләре турында хәбәр итеп, Мәктәпнең вазыйфай затлары тарафыннан каралырга тиеш.

Комитет компетенциясенә керә:

- белем бирү процессын оештыру өчен оптималь шартларны тәэмин итүгә ярдәм итү;

- Укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында аларның хокуклары һәм бурычлары һәм белем бирү процессында катнашучыларның җаваплылыгы турында аңлату һәм консультация эше алып бару; -ата-аналар (законлы вәкилләр) өчен семинарлар, тренинглар, консультацияләр уздыру турында тәкъдимнәр кертү, шул исәптән ата-аналарны (законлы вәкилләрне) хокукый агарту максатында;

-Мәктәпнең эш планына, Мәктәпне үстерү программасына тәкъдимнәр кертү; ата-ана җыелышында карау өчен темаларга (сорауларга) тәкъдим; гомуммәктәп чараларын үткәрдә ярдәм күрсәтү; -гомуми белем бирү учреждениесен яңа уку елына әзерләүдә катнашу; Укучыларның туклану сыйфатын оештыру, медицина хезмәте күрсәтү мәктәбе администрациясе белән берлектә тикшереп тору;

-белем бирү процессын гәмәлгә ашыруның имин шартларын оештыруда, санитария-гигиена кагыйдәләрен һәм нормаларын үтәүдә катнашу;

-Мәктәп эшчәнлегенә төрле мәсьәләләре буенча укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) фикерен исәпкә алуны таләп итә торган карарлар кабул итү;

-ташламалы туклану белән тәэмин итүгә мохтаж социаль якланмаган балалар исемлекләрен килештерү;

-укучыларның, шулай ук аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренә) хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы Мәктәпнең локаль норматив актлары проектларын килештерү;

- балигь булмаган укучылар арасында хокук бозуларны, күзәтүчесезлекне һәм сукбайлыкны профилактикалау мәсьәләләре буенча гомуми белем бирү учреждениесен педагогик коллективы белән хезмәттәшлек итү;

-Мәктәпнең ата-аналар гомуми җыелышында белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне җайга салу комиссиясе эгзаларын сайлау. 7

7.16.Мәктәптә ирекле нигездә укучы үзидарә органы - Укучылар советы (алга таба - Совет) булдырылган. Мәктәп Совет вәкилләренә кирәкле мәгълүмат бирә һәм аларны, укучылар мәнфәгатьләренә кагылышлы мәсьәләләр буенча фикер алышканда, идарә органнары утырышларында катнашуга кертә.

Совет вәкилләре катнашырга хокуклы:

- мәктәп укучыларының хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар проектлары турында фикер алышканда; мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне җайга салу комиссиясе эшендә;

укучылар уку дисциплинасын һәм эчке тәртип кагыйдәләрен бозуга бәйлә мәсьәләләр буенча кече педагогик советлар уздыруда;

- дәрестән тыш чараларны оештыру мәсьәләләренә кагылышлы идарә карарларын эшләү.

Түбәндәге тәкъдимнәрне кертергә:

- Советның структурасын, составын һәм эшчәнлеген үзгәртү, камилләштерү;

- укучыларны бүләкләү һәм стимуллаштыру турында. Совет составына төп һәм урта гомуми белем дәрәжәсендәге сыйныф коллективлары вәкилләре керә, алар сыйныф укучыларының сыйныф жыелышы тарафыннан сыйныфтан 2 кеше вәкиллеге нормасы каршында сайлана. Совет утырышлары кимендә чирек тапкыр уздырыла.

Совет составыннан мәктәп президенты сайлана, совет координаторы булып хәлиткеч тавыш хокукына ия һәм Совет секретаре функциясен үтәүче ЗДВР тора. Совет карарлары, әгәр утырышта Совет составының кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы була. Укучылар советының үз вәкәләтләре чикләрендә кабул ителгән карарлары мәктәп коллективының барлык эгъзалары өчен дә мәжбүри.

7.17 Мәктәп идарәсе хезмәткәрләренә төп формалары түбәндәгеләр: Россия Федерациясе Хезмәт кодексында, күмәк шартнамәдә каралган очракларда хезмәткәрләренә һөнәри берлегенә фикерен исәпкә алу; локаль норматив актлар кабул итү мәсьәләләре буенча эш бирүче белән консультацияләр хезмәткәрләре һөнәри берлек тарафыннан консультацияләр уздыру; эш бирүчедән хезмәткәрләренә мәнфәгатьләренә турыдан-туры кагыла торган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу; эш бирүче белән мәктәп эше турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу, аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр керту;

- мәктәпнең социаль-иқтисади үсеш планнары хезмәткәрләренә һөнәри берлеге тарафыннан фикер алышу; - күмәк шартнамәләренә эшләүдә һәм кабул итүдә катнашу;

- Россия Федерациясе Хезмәт кодексында, башка федераль законнарда, әлеге Устав, коллектив шартнамәдә, локаль норматив актларда билгеләнгән башка рәвешләр.

7.18. Хезмәткәрләренә һөнәри берлеге эш бирүчедән түбәндәге мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы:

- Мәктәпне үзгәртеп кору яки бетерү;

- хезмәткәрләренә хезмәт шартларын үзгәртүгә китерерлек технологик үзгәрешләр керту;

- хезмәткәрләренә әзерләү һәм аларга өстәмә һөнәри белем бирү;

- Россия Федерациясе Хезмәт кодексында, башка федераль законнарда, әлеге Устав, коллектив шартнамәдә, локаль норматив актларда каралган башка мәсьәләләр буенча.

Хезмәткәрләренә һөнәри берлеге шулай ук бу мәсьәләләр буенча Мәктәп идарәсе органнарына тиешле тәкъдимнәр кертергә һәм аларны караганда күрсәтелгән органнар утырышларында катнашырга хокуклы.

8 нче бүлек. МӘКТӘПНЕҢ МИЛЕКЕ ҺӘМ ФИНАНС-ХУҖАЛЫК ЭШЧӘНЛЕГЕ

8.1. Мәктәп милке Яңа Чишмә муниципаль районының муниципаль милкендә урнашкан һәм Милекче белән оператив идарә итү хокукында Мәктәпкә беркетелә.

8.2. Мәктәпнең устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлекләре аңа даими (вакыты чикләнмәгән) файдалану хокукында бирелә.

8.3. Үзенә беркетелгән мөлкәتكә карата мәктәп кануннарда билгеләнгән чикләрдә аларга ия булу, алардан файдалану һәм эш итү хокукларын гамәлгә ашыра.

Мәктәп үзенә беркетелгән мөлкәтне һәм мөлкәтне, үзенә Учредитель бүлеп биргән акчага сатып алынган мөлкәтне бары тик әлеге Уставта чагылдырылган эшчәнлек максатлары һәм төрләре өчен генә файдалана.

8.4. Мәктәп, Милекченең ризалыгыннан башка, үзенә карата милекче тарафыннан беркетелгән яисә Школа тарафыннан сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән, шулай ук күчемсез мөлкәт сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән эш итәргә хокуксыз.

8.5. Милеккә оператив идарә итү хокукындагы калганнарда Мәктәп, әгәр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, мөстәкыйль рәвештә эш итәргә хокуклы.

8.6. Мәктәпнең мөлкәте һәм акчалары аның балансында чагыла һәм Устав билгеләгән максатларга ирешү өчен кулланыла. Мәктәпкә беркетелгән яисә аны гамәлгә куючыга әлеге мөлкәтне сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар исәбеннән сатып алынган күчемсез мөлкәт, шулай ук Мәктәп янындагы аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт аерымланган исәпкә алынырга тиеш.

8.7. Мәктәп Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы, әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән чикләрдә финанс-хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

8.7.1 Мәктәп эшчәнлеген финанс белән тәмин итү чыганагы түбәндәгеләр:

- муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итүгә, муниципаль хезмәт күрсәтүләргә, эшләр башкаруга бәйле максатларга Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр; тиешле финанс елына бюджет турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итүгә бәйле булмаган максатларга (максатчан субсидияләр) бирелгән субсидияләр;

- Яңа Чишмә муниципаль районы бюджеты чаралары;
- керем китерә торган эшчәнлектән алынган акчалар;
- акчаларны, бюджеттан тыш чыганақлардан алынган грантлар рәвешендә;
- юридик һәм (яисә) физик затлардан, шул исәптән чит илләрдән алына торган ирекле иганәләр һәм максатчан кертемнәр;

- башка закон белән тыелмаган кертемнәр.

8.7.2. Мәктәп мөлкәтен формалаштыру чыганақлары түбәндәгеләр:

- оператив идарә итү хокукында Мәктәпкә беркетелгән мөлкәт;
- Мәктәп үзенә әлеге мөлкәтне сатып алуга Гамәлгә куючы бүлеп биргән акчалар исәбеннән сатып алган мөлкәтне;

- мәктәпнең керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәре хисабына сатып алынган мөлкәте.

8.8. Мәктәп Федераль казначылыкның территориаль органнарында, Татарстан Республикасының финанс органнарында тиешенчә шәхси счетлар ачарга хокуклы.

8.9. Мәктәп муниципаль ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыру гамәлдәге законнарда каралган тәртиптә башкарыла.

8.10. Мәктәп Милекче каршында Мәктәпкә беркетелгән милекне саклау һәм нәтижәле файдалану өчен җаваплылык тотар.

8.11. Мәктәп оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәттән нәтижәле файдаланырга, аның сакланышын һәм тиешле исәбен тәмин итәргә, аның техник торышының начараюына юл куймаска, нормаль тузуга һәм форс-мажор хәлләргә бәйле очрақлардан тыш, мөлкәтне агымдагы һәм капитал ремонтларга, очрақлы рәвештә һәлак булу, мөлкәтне бозу куркынычы янарга тиеш.

8.12. Мәктәп федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә хужалык һәм башка эшчәнлек нәтижеләре турында салым исәбен, бухгалтерлык исәбен һәм статистик хисаплылыкны алып бара.

8.13. Мәктәп муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итү муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәмин итүгә Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән субсидия күләме кимү аны үтәү срогы дәвамында бары тик муниципаль бирем үзгәргәндә генә гамәлгә ашырыла.

8.14. Күчөмсөз мөлкөтнө гамэлгә куючы һәм аеруча кыйммәтле күчөмлө мөлкөтнө гамэлгә куючы Школа ризалыгы белән арендага тапшырган очракта, гамэлгә куючы тарафыннан мондый мөлкөтнө сатып алуға бүлөп бирелгән акчалар хисабына Школа тарафыннан беркетелгән яисә сатып алынган Школа милкән гамэлгә куючы тарафыннан мондый мөлкөтнөң эчтәлеген финанс белән тәмин итү гамэлгә ашырылмый.

9 нчы бүлек. МӘКТӘП УСТАВЫН РАСЛАУ, АҢА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ.

9.1. Мәктәп Уставын раслау Яңа Чишмә муниципаль районы жирле үзидарә органы билгеләгән тәртиптә гамэлгә ашырыла.

9.2. Мәктәп Уставын яңа редакциядә эзерләгән очрақларда, аңа үзгәрешләр кертү Учредительгә раслану өчен тапшырыла.

9.3. Мәктәп Уставын раслау турындагы қарар Уставның яңа редакциясе законнарда билгеләнгән тәртиптә килештерелгән рәвештә гамэлгә куючы тарафыннан қабул ителә.

9.4. Мәктәп уставы, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр милекче белән килештерелергә тиеш.

9.5. Гамэлгә куючы тарафыннан расланган Уставның яңа редакциясе салым органында Мәктәп урнашқан урында теркәлергә тиеш.

9.6. Мәктәп Уставын дәүләт теркәвенә алганнан соң, Уставның яңа редакциясе законда билгеләнгән тәртиптә Мәктәп, ун эш көненнән дә соңга калмыйча, гамэлгә куючыға һәм милекчегә түбәндәге документларның күчөрмәләрен тапшыра:

9.6.1. Дәүләт теркәве турында тамга белән устав (уставның яңа редакциясе);

9.6.2. Юридик затларның бердәм дәүләт реестрын теркәү кәгазе;

9.7. Мәктәптә хезмәткәрләргә һәм укучыларға Устав, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты белән танышу һәм аңа тәкъдимнәр кертү өчен барлык шартлар тудырылырга тиеш.

10 нчы бүлек. МӘКТӘПНЕ БЕТЕРҮ, ҮЗГӘРТЕП КОРУ ҺӘМ ТУКТАТУ ТӘРТИБЕ

10.1. Мәктәп төрөн үзгәртеп кору, бетерү һәм үзгәртү Гамэлгә куючы тарафыннан Россия Федерациясе Граждан кодексы, федераль һәм республика законнары таләпләре нигезендә гамэлгә ашырыла.

10.2. Мәктәп төрөн үзгәртеп оештыру, бетерү һәм үзгәртү турындагы қарар Гамэлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамэлгә ашыручы орган тарафыннан қабул ителә.

10.3. Гамэлгә куючы тарафыннан Мәктәпне үзгәртеп оештыру яки бетерү турында қарар қабул итү мондый қарарның нәтижәләрен бәяләү буенча комиссиянең уңай бәяләмәсенә нигезләнеп рөхсәт ителә. Мәктәпне үзгәртеп оештыру яки бетерү турында қарар қабул итү Яңа Чишмә авыл жирлегендә яшәүчеләрнең фикерен исәпкә алмыйча рөхсәт ителми.

10.4. Мәктәпне үзгәртеп кору кушылу, кушу, үзгәртеп кору, бүлү яки бүлөп бирү рәвешендә гамэлгә ашырылырга мөмкин.

10.5. Мәктәп төрөн үзгәртү аны үзгәртеп кору булмый. Казна яисә автоном учреждение төзү максатларында Мәктәп төрөн үзгәртү аның үзе йә гамэлгә куючы тарафыннан инициацияләнгән һәм Гамэлгә куючы қарары буенча гамэлгә ашырыла.

10.8. Мәктәп бетерелергә мөмкин:

10.8.1. Гамэлгә куючы қарары буенча;

10.8.2. Суд қарары буенча, эшчәнлекне тиешле лицензиясез гамэлгә ашырган очракта яисә закон белән тыелган эшчәнлектән башка нигезләрдә мәктәпнең устав максатларына туры килми торган эшчәнлек башкарылган очракта.

10.9. Мәктәпне Гамәлгә куючы ликвидация комиссиясе составын раслый, Россия Федерациясе Граждан кодексы һәм Мәктәпне бетерү турындагы хокукый акт нигезендә бетерү тәртибен һәм срокларын билгели. ликвидация комиссиясе билгеләгән вакыттан алып, аңа Мәктәп эшләре белән идарә итү вәкаләтләре күчә.

10.10. Мәктәпнең күчемсез һәм хәрәкәтчән милеге Милеккә ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

10.11. Юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгән вакыттан алып мәктәп үз эшчәнлеген туктаткан (үзгәртеп оештырылган яки бетерелгән) дип санала.

10.12. Мәктәпне гамәлгә куючы ябылган яки үзгәртеп оештырылган очракта укучыларның калган контингентын тәмамлау өчен шартлар тудыру буенча кирәкле чаралар күрә.

10.13. Мәктәпне юкка чыгарганда һәм үзгәртеп корганда аның барлык хезмәткәрләренә аларның Россия Федерациясе законнары нигезендә каралган хокукларын үтәү гарантияләнә.

11 нче бүлек. МӘКТӘПНЕҢ ЛОКАЛЬ НОРМАТИВ АКТЛАРЫ.

11.1. Мәктәп белем бирү мөнәсәбәтләрен һәм башка эшчәнлекне жайга сала торган нормаларны үз компетенциясе чикләрендә гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашыра торган локаль норматив актлар (алга таба - ЛНА) кабул итә.

11.2. Мәктәпнең локаль актлары әлеге Уставка каршы килә алмый.

11.3. ЛНА билгеләгән нормалар (кагыйдәләр) Мәктәп эчендә белем бирү, житештерү, идарә итү, финанс, кадрлар һәм башка функциональ эшчәнлекне жайга салу өчен билгеләнгән.

11.4. ЛНА проектлары Мәктәп директоры, мәктәп директоры урынбасарлары карары буенча эшләнә. ЛНА эшләү турындагы тәкъдимнәр мәгариф мөнәсәбәтләренен теләсә кайсы катнашучысы тарафыннан кертелергә мөмкин.

11.5. ЛНА хезмәт мөнәсәбәтләрен, мәктәп хезмәткәрләренен хокукларын һәм бурычларын регламентлаучы беренчел профсоюз оешмасының (алга таба - профсоюз) профсоюз комитетына килештерүгә тапшырыла.

11.6. ЛНА укучыларның, шулай ук аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган мәктәпләр Родительләр комитеты һәм Совет утырышында кабул ителә. Мәктәп хезмәткәрләренен гомуми жылышы тарафыннан хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган һәм Мәктәп хезмәткәрләренен хокукларын регламентлаучы ЛНА кабул ителә. Мәктәпнең педагогик советы тарафыннан белем бирү мөнәсәбәтләрен жайга сала торган нормаларны үз эченә алган ЛНА кабул ителә.

11.7. Кабул ителгән ЛНА аларга тәртип номеры бирелергә тиеш.

11.8. Мәктәп директоры тарафыннан ЛНА раслануы турында боерыкны бастырып чыгару юлы белән башкарыла.

11.9. ЛНА Интернет челтәрендә Мәктәпнең рәсми сайтында урнаштырыла.

11.10. Мәктәп укучыларының яисә хезмәткәрләренен белеме турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән нигезләмәләр белән чагыштырганда хәлен начарайта торган локаль норматив актлар нормалары йә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән, кулланылмый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

11.11. Локаль норматив актлар яна ЛНА редакциясен тулы күләмдә кабул итү юлы белән генә үзгәртелергә һәм өстәлергә мөмкин.

11.12. Локаль норматив акты гамәлдән чыгару, көчен югалтуга бәйле рәвештә, мәктәп директоры боерыгы белән башкарыла.

14нче бүлек. МӘКТӘПНЕҢ ХАЛЫКАРА ЭШЧӘНЛЕГЕ.

14.1. Мәктәп Россия Федерациясе законнары һәм Россия Федерациясе халыкара килешүләре нигезендә мәгариф, фән һәм башка эшчәнлек өлкәсендә халыкара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру хокукына ия. Мәктәпнең халыкара хезмәттәшлеге шулай ук чит ил физик һәм (яисә) юридик затлары белән төзелгән шартнамәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.